Smjernice

za usklađivanje propisa
Bosne i Hercegovine
s pravnom tečevinom
Evropske unije

Smjernice

za usklađivanje propisa
Bosne i Hercegovine
s pravnom tečevinom
Evropske unije

Direkcija za evropske integracije
Sarajevo, 2020.

Impresum

Izdavač:
Direkcija za evropske integracije
Đoke Mazalića 5, 71000 Sarajevo

Glavni i odgovorni urednik izdanja Direkcije:
Edin Dilberović

Autorice:
Almedina Šabanović
Ajla Ablaković
Amira Lazović
Erna Kasumović
Lejla Bajramović Kobilica
Mirjana Maunagić
Nejra Hiroš
Sanja Ramić
Selma Dazdarević-Jašarević
Vanja Biletić

Lektorica
Lejla Nuhodžić

Grafičko rješenje i DTP:
TRIPTIH

Štampa:
OXYGEN, Sarajevo

Tiraž:
250

Sarajevo, 2020.

Publikacija je objavljena uz podršku Ambasade Švedske u BiH.

U publikaciji su korišteni izvorni tekstovi propisa Evropske unije objavljeni u Službenom listu EU na hrvatskom jeziku.
© Europska unija, 1998. – 2020.

PREDGOVOR

Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tečevinom Evropske unije (*acquis*) i provođenje usklađenih propisa zahtjevan je i složen zadatak u procesu evropskih integracija. S ciljem ispunjavanja pravnog kriterija iz Kopenhagena, kao i uspješnog vođenja pregovora o pristupanju, veoma je bitno poznavanje i razumijevanje *acquisa* te njegovo pravilno preuzimanje u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Na osnovu iskustva Direkcije za evropske integracije u radu s predlagačima propisa i nosiocima normativno-pravnih poslova, uočena je potreba za izradom smjernica za usklađivanje propisa koje bi sadržavale i prikaz odgovarajućih rješenja na primjerima iz prakse, a s ciljem razumijevanja i lakšeg i jednostavnijeg načina izrade propisa koji se usklađuju s pravnom tečevinom Evropske unije.

Smjernice su namijenjene svim institucijama i državnim službenicima koji su uključeni u izradu propisa i primjenjuju Odluku o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije, kao i ostalima koji učestvuju u aktivnostima u vezi sa svim segmentima usklađivanja zakonodavstva u različitim oblastima i forumima.

Nadamo se da će ove smjernice koristiti svim državnim službenicima u izradi propisa koji se usklađuju sa *acquisem*, kao i ostalima koji su na bilo koji način uključeni u proces integriranja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

Edin Dilberović
Direktor Direkcije za evropske integracije

Sadržaj

PREDGOVOR . . . 3
Lista piktograma . . . 7
Lista skraćenica . . . 8
UVOD . . . 9
1. Usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom EU . . . 10
2. Pravni okvir EU . . . 11
2.1. UREDBE . . . 13
2.2. DIREKTIVE . . . 14
2.3. ODLUKE . . . 16
2.4. PREPORUKE I MIŠLJENJA . . . 17
3. Prečišćeni, kodificirani i preinačeni dokumenti . . . 18
3.1. PREČIŠĆENA VERZIJA . . . 18
3.2. KODIFICIRANA VERZIJA . . . 19
3.3. PREINAČENA VERZIJA . . . 19
4. Struktura pravnog akta EU . . . 21
4.1. NASLOV . . . 21
4.2. PREAMBULA . . . 21
4.3. NORMATIVNI DIO PRAVNOG AKTA EU . . . 21
4.4. ANEKSI . . . 22
5. Analiza pravnog akta EU . . . 23
5.1. PRIKAZ OBAVEZNIH I NEOBAVEZNIH ODREDBI PRAVNIH AKATA EU . . . 23
5.2. PREPORUKE ZA USKLAĐIVANJE PROPISA . . . 26
6. Odluka o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije . . . 28
6.1. NAVOĐENJE PRAVNIH AKATA EU . . . 28
6.2. INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE . . . 30
6.2.1. Tabela usklađenosti . . . 30
6.2.1.1. Primjeri navođenja propisa EU . . . 32
6.2.1.2. Primjeri ocjene usklađenosti . . . 34
6.2.1.3. Primjer tabele usklađenosti u slučaju izmjena i dopuna propisa . . . 42
6.2.2. Izjava o usklađenosti . . . 44
6.3. TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE . . . 46
6.4. TABELA STRUČNIH TERMINA . . . 46

7. EUR-Lex 48
7.1. PREGLED REGISTRA ZAKONODAVSTVA EU 48
7.2. PRETRAŽIVANJE PO BROJU DOKUMENTA ILI BROJU CELEX-A 50
PRILOG – Instrumenti za usklađivanje 59
1. PRIMJER POPUNJENE TABELE USKLAĐENOSTI (NAVOĐENJE TEKSTA PO STAVOVIMA) 60
2. PRIMJER POPUNJENE TABELE USKLAĐENOSTI (NAVOĐENJE TEKSTA PO ČLANOVIMA) 67
3. PRIMJER POPUNJENE IZJAVE O USKLAĐENOSTI 73
4. PRIMJER POPUNJENE TABELE ZA IZVJEŠTAVANJE 75
Korisni linkovi 89
Literatura 90
Lista primjera 91
Lista slika 92

Lista piktograma

	Skraćenice
	Važne napomene
	Primjeri
	Prilozi
	Koraci koje treba slijediti
	Potrebno kliknuti mišem za otvaranje sadržaja
	Potreban *scrool* mišem za puni prikaz sadržaja stranice

Lista skraćenica

BiH	Bosna i Hercegovina
bh.	bosanskohercegovački
DEI	Direkcija za evropske integracije
EEZ	Evropska ekonomska zajednica
EEP	Evropsko ekonomsko područje
EK	Evropska komisija
EP	Evropski parlament
EU	Evropska unija
EZ	Evropska zajednica
SL	Službeni list
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
UEU	Ugovor o Evropskoj uniji
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Evropske unije
ZVSP	Zajednička vanjska i sigurnosna politika

UVOD

Jedan od ključnih uslova za pristupanje Evropskoj uniji (EU) odnosi se na ispunjavanje pravnog kriterija koji, osim usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom tečevinom EU (*acquis*), podrazumijeva i jačanje administrativne sposobnosti i stvaranje efikasnog državnog sistema uprave za provođenje *acquisa* i drugih obaveza koje proizlaze iz članstva u EU.

Bosna i Hercegovina (BiH) je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)[1] 16. juna 2008. godine preuzela obavezu postepenog usklađivanja svog postojećeg i budućeg zakonodavstva i njegovu propisnu primjenu i provođenje do kraja prijelaznog perioda od šest godina od dana stupanja na snagu SSP-a. S obzirom na to da je SSP stupio na snagu 1. juna 2015, rok za ispunjavanje obaveze ističe 1. juna 2021. godine.

Proces usklađivanja zakonodavstva s pravnom tečevinom EU u aktuelnoj fazi evropskih integracija je, uz ekonomsku i političku stabilnost, od ključne važnosti za BiH.

Usklađivanje zakonodavstva je proces u kojem BiH svoje zakonodavstvo usklađuje s *acquisem* na način, opsegom i dinamikom predviđenim u dokumentima, programima i obavezama proisteklim iz procesa integracije BiH u EU. Za proces usklađivanja zakonodavstva potrebno je razumjeti njegove osnovne elemente, njihovo značenje i sadržaj.

---

[1] Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", br. 10/08, 1/17 i 8/17).

1. Usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom EU

Usklađivanje zakonodavstva je preuzimanje *acquisa* u pravni sistem BiH s ciljem reguliranja društvenih odnosa na isti ili što je moguće sličniji način kakav je na nivou EU.

Usklađivanje zakonodavstva ne podrazumijeva samo preuzimanje odredbi pravnih akata EU u propise BiH, nego i njihovo djelotvorno provođenje. Kada govorimo o procesu usklađivanja, bitno je imati u vidu cijeli postupak od preuzimanja do propisnog provođenja i izvršenja usklađenih propisa.

Zavisno od predmeta reguliranja, ustavnih i zakonskih nadležnosti, jedan pravni akt EU može se preuzeti u jedan ili više bh. propisa. Međutim, bez obzira na to kojim bh. propisom se preuzima pravni akt EU, mora se ispoštovati zahtjev usklađenosti u odnosu na pravni akt EU. To znači da se preuzimanje *acquisa* treba vršiti na koordiniran i usklađen način, odnosno bh. propisi kojima se preuzima isti pravni akt EU trebaju biti usklađeni na jednak način, u istom obimu i u rokovima predviđenim programom usklađivanja[2].

Zbog neujednačenog pristupa, različitog i fragmentiranog preuzimanja *acquisa* nije moguće adekvatno pratiti način i stepen preuzimanja *acquisa* niti planirati, nadzirati i izvještavati o obimu preuzetog *acquisa* u pravni sistem BiH. Navedeno u konačnici dovodi do neispunjavanja obaveza na putu pristupanja Evropskoj uniji, kao i stvaranja pravne nesigurnosti za pravna i fizička lica u Bosni i Hercegovini.

---

[2] Član 70. stav 3. SSP-a: „Usklađivanje će se provoditi na osnovu programa koji će dogovoriti Evropska komisija i Bosna i Hercegovina".

2. Pravni okvir EU

Pravna tečevina EU (*acquis*) skup je zajedničkih prava i obaveza koje obavezuju sve države članice EU. *Acquis* se stalno razvija i obuhvata:

- sadržaj, principe i političke ciljeve Ugovorâ;
- zakonodavstvo doneseno u primjeni Ugovorâ i sudsku praksu Suda EU;
- deklaracije i rezolucije koje je donijela EU;
- mjere koje se odnose na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku;
- mjere koje se odnose na pravosuđe i unutrašnje poslove;
- međunarodne sporazume koje je sklopila EU i sporazume koje su međusobno sklopile države članice EU u području aktivnosti EU.

Pojam **pravo EU** (*EU law*) podrazumijeva Osnivačke ugovore (primarno zakonodavstvo), akte koje su na osnovu ugovora donijele institucije EU (sekundarno zakonodavstvo), opće principe prava EU, sudsku praksu Suda EU, pravo koje nastaje iz vanjskih odnosa EU, te dodatno pravo sadržano u konvencijama i sličnim sporazumima sklopljenim između država članica EU kako bi se primjenjivale odredbe Ugovorâ.

Primarno zakonodavstvo (*primary law*) čine Osnivački ugovori, uključujući sve povezane protokole i priloge, ugovore o izmjenama Osnivačkih ugovora i ugovore o pristupanju pojedinačne države članice sa svim pripadajućim protokolima i prilozima.

Od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona[3], EU se temelji na Ugovoru o Evropskoj uniji[4] (UEU) i Ugovoru o funkcioniranju Evropske unije[5] (UFEU), te oba imaju jednaku pravnu snagu. Saglasno članu 6. UEU, Povelja EU o osnovnim pravima[6] ima jednaku pravnu snagu kao i Osnivački ugovori.

Osnivačkim ugovorima utvrđuje se pravni osnov i okvir unutar kojeg institucije EU moraju djelovati s ciljem provođenja politika. U tom smislu, institucije EU usvajaju **sekundarno zakonodavstvo** (*secondary law*) prevashodno utvrđeno u članu 288. UFEU, i to: uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.

---

3 Ugovor iz Lisabona kojim se mijenja Ugovor o Evropskoj uniji i Ugovor o uspostavljanju Evropske zajednice, potpisan u Lisabonu, 13. decembra 2007.

4 *Treaty on European Union*

5 *Treaty on the Functioning of the European Union*

6 *Charter of Fundamental Rights of European Union*

Međutim, taj popis akata nije konačan. Postoji i niz drugih akata koji se ne svrstavaju u posebne kategorije među koje spadaju: rezolucije, deklaracije, akcioni programi ili bijele i zelene knjige itd. Postoje značajne razlike u postupku donošenja, pravnom učinku i adresatima takvih akata.

Ugovorom o funkcioniranju Evropske unije uvodi se razlika između zakonodavnih i nezakonodavnih akata.

Zakonodavni akti su oni koji se, u pravilu, donose u:

- redovnom zakonodavnom postupku – propisi koje zajednički usvajaju Evropski parlament i Vijeće, i
- posebnom zakonodavnom postupku – propisi koje usvaja samo Vijeće ili samo Evropski parlament, u kojem druga institucija ima samo savjetodavnu ulogu ili je postupak usvajanja uređen posebnim odredbama Ugovora o funkcioniranju EU.

Zakonodavnim aktom može se Evropskoj komisiji delegirati ovlaštenje za donošenje **nezakonodavnih akata** opće primjene radi dopune ili izmjene određenih elemenata zakonodavnog akta koji nisu ključni[7]. Ciljevi, sadržaj, opseg i trajanje delegiranja ovlaštenja izričito su utvrđeni u zakonodavnim aktima. Navedeni nezakonodavni akti mogu biti:

- delegirani i
- provedbeni akti.

Delegirane akte donosi isključivo Evropska komisija radi dopune ili izmjene određenih elemenata zakonodavnog akta koji nisu od ključne važnosti. Bitno je naglasiti da ključni elementi neke oblasti ne mogu biti podložni delegiranju ovlaštenja. Ciljevi, sadržaj, raspon i trajanje delegiranog ovlaštenja moraju biti definirani u zakonodavnim aktima. Konačno, zakonodavna tijela moraju eksplicitno definirati uslove u zakonodavnom aktu pod kojima je moguće delegirati ovlaštenja. Taj postupak koristi se u mnogim oblastima, kao što su: unutrašnje tržište, poljoprivreda, okoliš, zaštita potrošača, saobraćaj i oblast slobode, sigurnosti i pravde.

Provedbene akte donosi Evropska komisija ili Vijeće kada su potrebni jedinstveni uslovi za provođenje pravnoobavezujućih akata EU[8]. Ovi akti donose se u raznim oblastima, kao što su: programi potrošnje, zaštita okoliša, zdravstvena zaštita i oporezivanje.

---

7 Član 290. UFEU

8 Član 291. UFEU

Sa aspekta trenutne faze integracije, najveći broj pravnih odredbi EU koje je potrebno preuzeti u zakonodavstvo BiH sadržan je u sekundarnim pravnim aktima EU u koje spadaju: uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.

2.1. UREDBE

Uredbe (*regulations*) imaju opću primjenu, obavezujuće su u cijelosti i direktno se primjenjuju u svim državama članicama nakon stupanja na snagu. Neposredno obavezuju države članice, njihove organe i sudove, kao i fizička i pravna lica, koji se moraju ponašati u skladu s uredbom na isti način kao s nacionalnim zakonom.

Državama članicama nije dozvoljeno da preuzimaju uredbe u svoje nacionalno zakonodavstvo. Kada uredba zahtijeva donošenje nacionalnih mjera radi njenog provođenja, države članice donose propise koji se najčešće odnose na određivanje nadležnog organa, budžeta za provođenje uredbe, postupak prigovora, upravne i kaznene mjere u slučaju povrede odredbi uredbe i sl.

U skladu s članom 70. SSP-a, BiH je obavezna usklađivati svoje propise s uredbama zbog njihove neposredne primjene u nacionalnom zakonodavstvu. Međutim, prije pristupanja ili momentom pristupanja u EU, BiH mora staviti van snage sve nacionalne propise koji su se usklađivali s uredbama, propise koji su u suprotnosti s odredbama uredbi i propise koji onemogućavaju njihovu primjenu.

Odredbe uredbi preuzimaju se u bh. propise na isti ili što sličniji način kako su formulirane u uredbi.

Poželjno je jednu uredbu preuzeti jednim bh. propisom da bi se u fazi prije pristupanja ili momentom pristupanja u EU takvi propisi mogli lakše staviti van snage!

Primjer 1. Preuzimanje odredbe uredbe

Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)	Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH", broj 88/15)
Članak 12. *Putna isprava*	Član 26. (Opće odredbe o vizama)
Podnositelj zahtjeva mora predočiti valjanu putnu ispravu koja ispunjava sljedeće uvjete: *(a) mora biti valjana najmanje tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska s područja država članica, ili u slučaju nekoliko posjeta, nakon posljednjeg planiranog datuma odlaska s područja država članica. Međutim, u opravdanim slučajevima hitnosti, od ovog se zahtjeva može odstupiti;* *(b) mora sadržavati najmanje dvije prazne stranice;* *(c) mora biti izdana u prethodnih 10 godina.*	(3) Viza se može izdati strancu koji ima pasoš koji mora biti važeći najmanje tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska iz BiH ili u slučaju nekoliko posjeta nakon posljednjeg planiranog datuma odlaska iz BiH, ima najmanje dvije prazne stranice i izdat je u prethodnih 10 godina. U opravdanim hitnim slučajevima, odnosno ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi, važnost putne isprave može biti i kraća od tri mjeseca.

2.2. DIREKTIVE

Direktive (*directives*) obavezuju u pogledu rezultata koji se trebaju postići, ali državama članicama ostavljaju slobodu izbora oblika i metoda u pogledu primjene. Upućuju se državama članicama obavezujući ih na usvajanje zakona i drugih propisa kojima se preuzima sadržaj direktiva u nacionalno zakonodavstvo u propisanom roku, usvajanje mjera za provođenje i uspostavljanje administrativnih procedura i kapaciteta.

Međutim, potrebno je imati na umu da su direktive u nekim oblastima (npr. unutrašnje tržište) prilično detaljne i zahtijevaju „doslovno" preuzimanje u nacionalni pravni sistem, te je diskreciono pravo država članica znatno suženo u pogledu sadržaja nacionalnog zakonodavstva.

U bh. propise preuzima se suština obaveza koje proizlaze iz direktive vodeći računa o pravnoj tradiciji i pravilima za izradu propisa.

Primjer 2. Preuzimanje odredbe direktive

Direktiva 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ	Nacrt...
Članak 15. *Sljedivost*	Član X. (Jedinstvena identifikacija)
1. Države članice osiguravaju da sva jedinična pakiranja duhanskih proizvoda sadrže oznaku s jedinstvenom identifikacijom. Da bi se osigurala cjelovitost jedinstvene identifikacijske oznake, ona mora biti tiskana ili pričvršćena tako da je nije moguće ukloniti, mora biti neizbrisiva i ne smiju biti skrivena ili prekinuta ni na koji način, uključujući poreznim biljezima, oznakama cijene ili otvaranjem pakiranja. U slučaju duhanskih proizvoda koji su proizvedeni izvan Unije, obveze iz ovog članka primjenjuju se samo na one proizvode namijenjene tržištu Unije ili stavljene na tržište Unije.	(1) Svako jedinično pakiranje duhanskih proizvoda sadrži oznaku s jedinstvenom identifikacijom. (2) Jedinstvena identifikaciona oznaka mora biti: a) odštampana ili b) pričvršćena tako da se ne može ukloniti i c) neizbrisiva. (3) Jedinstvena identifikaciona oznaka ne smije ni na koji način biti skrivena ili prekinuta poreskim pečatom, oznakom cijene ili otvaranjem pakiranja.
Direktiva 2013/59/EURATOM	Nacrt...
Članak 11.	Član X.
2. Države članice brinu se da granice efektivnih doza za vježbenike u dobi između 16 i 18 godina i studente u dobi između16 i 18 godina ili koji tijekom svojih studija imaju obvezu raditi s izvorom radijacije, budu 6 mSv godišnje.	Granica efektivne doze za vježbenike i učenike u dobi između 16 i 18 godina koji su tokom školovanja ili obuke obavezni raditi sa izvorom radijacije iznosi 6 mSv godišnje.
Članak 21.	Član X.
2. Ne utječući na provedbu Direktive 1999/2/EZ, neopravdanima se smatraju djelatnosti i aktivnosti koje uključuju aktivaciju materijala koja ima za posljedicu povećanje aktivnosti u potrošačkom proizvodu, koja se u vrijeme stavljanja u promet ne može zanemariti sa stajališta zaštite od zračenja ...	Neopravdane su djelatnosti koje uključuju aktivaciju materijala koja uzrokuje povećanje aktivnosti u potrošačkom proizvodu koja se, sa aspekta zaštite od zračenja, u vrijeme stavljanja na tržište ne može zanemariti ...

2.3. ODLUKE

Odluke (*decisions*) su u cijelosti obavezujuće. Mogu imati opću primjenu ili jednog ili više adresata (jednu ili više država članica, jedno ili više preduzeća ili pojedinaca). Odlukom se od adresata obično traži određeno postupanje ili suzdržavanje od postupanja ili im se dodjeljuju prava ili nameću obaveze.

Države članice postupaju s odlukama na isti način kao i s uredbama. One ne preuzimaju odluke, ali donose propise o provođenju odluke kada je potrebno utvrditi mjere, postupak, nadležni organ i slično zavisno od predmeta reguliranja odluke.

U bh. propise preuzimaju se odluke općeg karaktera upućene svim državama članicama na isti način kao i uredbe. Ne preuzimaju se odluke upućene određenoj državi članici, pojedincima ili privrednim subjektima.

Primjer 3. Preuzimanje odredbe odluke

1999/879/EZ: Odluka Vijeća od 17. prosinca 1999. o stavljanju na tržište i primjeni goveđeg somatotropina (BST) i o stavljanju izvan snage Odluke 90/218/EEZ	Odluka o zabrani stavljanja u promet i primjeni goveđeg hormona somatotropina („Službeni glasnik BiH", broj 29/12)
Članak 1.	Član 1. (Predmet)
Od trenutka stupanja na snagu ove Odluke, države članice osiguravaju da se stavljanje na tržište goveđeg somatotropina na teritoriju Zajednice ili unutar područja njezine pravne nadležnosti, u svrhu prodaje i primjene u mliječnih krava, svim sredstvima zabranjuje.	Ovom Odlukom zabranjuje se stavljanje u promet goveđeg hormona somatotropina namijenjenog za prodaju i primjenu na muznim kravama.

2.4. PREPORUKE I MIŠLJENJA

Preporuke i mišljenja (*recommendations and opinions*) nemaju obavezujuću pravnu snagu, sadrže stavove institucija EU upućene državi članici ili pojedincima. Preporuka je specifičan poziv na određeno ponašanje u određenim oblastima od interesa za EU. Država članica se poziva na preduzimanje mjera navedenih u preporuci. Nacionalni sudovi moraju uzeti u obzir preporuke u postupku tumačenja i primjene nacionalnih propisa donesenih s ciljem njihovog provođenja ili dopune mjera EU.

Primjer 4. Preuzimanje odredbe preporuke

2013/711/EU: Preporuka Komisije od 3. prosinca 2013. o smanjenju prisutnosti dioksina, furana i PCB-ova u hrani za životinje i hrani	Nacrt... ANEKS V. PRAG ZA POKRETANJE ISTRAGE RADI UTVRĐIVANJA IZVORA KONTAMINACIJE
3. U slučaju neusklađenosti s odredbama Direktive 2002/32/EZ i Uredbe (EZ) br. 1881/2006 i u slučajevima u kojima se utvrde količine dioksina i/ili dioksinima sličnih PCB-ova više od pragova za pokretanje postupka navedenih u Prilogu ovoj Preporuci u pogledu hrane i u Prilogu II. Direktivi 2002/32/EZ u pogledu hrane za životinje, države članice će u suradnji sa subjektima: *(a) pokrenuti istragu radi utvrđivanja izvora kontaminacije;* *(b) poduzeti mjere radi smanjenja ili uklanjanja izvora kontaminacije.*	1. U slučaju neusklađenosti s odredbama Pravilnika o neželjenim supstancama u hrani za životinje („Službeni glasnik BiH", broj 72/11) i Pravilnika o maksimalno dozvoljenim količinama za određene kontaminante u hrani („Službeni glasnik BiH", broj 68/14) te u slučajevima u kojima se utvrde količine dioksina i/ili dioksinima sličnih PCB-ova više od pragova za pokretanje postupka navedenih u tački 2. ovog aneksa u pogledu hrane i u Pravilniku o neželjenim supstancama u hrani za životinje u pogledu hrane za životinje, Ministarstvo će u saradnji sa subjektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje: (a) pokrenuti istragu radi utvrđivanja izvora kontaminacije; (b) preduzeti mjere radi smanjenja ili uklanjanja izvora kontaminacije.

3. Prečišćeni, kodificirani i preinačeni dokumenti

S ciljem lakše pretrage različitih verzija propisa u bazi podataka EU (EUR-Lex), kao i pravilnog izbora relevantnog dokumenta, u ovom dijelu navode se karakteristike prečišćene kodificirane i preinačene verzije pravnih akata EU.

3.1. PREČIŠĆENA VERZIJA

Prečišćena verzija (*consolidated version*) je dokument u kojem su izmjene i dopune pravnog akta EU uvrštene u jedinstveni propis koji izrađuje Ured za publikacije Evropske unije s naznakom: „Ovaj tekst namijenjen je isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak". Prečišćena verzija nema pravnu snagu i institucije EU nisu odgovorne za njen sadržaj.

Na prvoj stranici prečišćene verzije nalazi se niz informacija o prečišćenom tekstu u kojem su sadržane oznake sa sljedećim značenjem:

- B = osnovni propis,
- M = propis o izmjeni,
- A = pristupni ugovor,
- C = ispravak.

Primjer 5. Prečišćena verzija pravnog akta EU

►B **DIREKTIVA 2000/60/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 23. listopada 2000.
o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike
(SL L 327, 22.12.2000., str. 1)

Promijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►M1	Odluka br. 2455/2001/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2001.	L 331	1	15.12.2001
►M2	Direktiva 2008/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008.	L 81	60	20.3.2008
►M3	Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008.	L 348	84	24.12.2008
►M4	Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009.	L 140	114	5.6.2009
►M5	Direktiva 2013/39/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013.	L 226	1	24.8.2013
►M6	Direktiva Vijeća 2013/64/EU od 17. prosinca 2013.	L 353	8	28.12.2013
►M7	Direktiva Komisije 2014/101/EU od 30. listopada 2014.	L 311	32	31.10.2014

3.2. KODIFICIRANA VERZIJA

Kodificirana verzija (*codified version*) je vrsta dokumenta u kojem su izmjene i dopune uvrštene u jedinstveni propis koji prolazi formalnu proceduru usvajanja u nadležnim tijelima EU i zamjenjuje, stavlja van snage, osnovni propis i sve njegove izmjene i dopune. To je, uslovno rečeno, „zvanična prečišćena verzija". Kodifikacija može biti:

- vertikalna – osnovni propis i njegove izmjene i dopune ugrađene su u jedinstven novi propis i
- horizontalna – dva ili više osnovnih propisa, koji se odnose na povezane oblasti, i njihove izmjene su ugrađene u jedinstven novi propis.

Primjer 6. Kodificirana verzije pravnog akta EU

L 095/1 SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE 10.03.2010.

DIREKTIVA 2010/13/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 10. ožujka 2010.

o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama)

(kodificirana verzija)

3.3. PREINAČENA VERZIJA

Preinačena verzija (*recast version*) je pravnoobavezujući akt koji sadržava osnovni pravni akt i sve njegove izmjene. Novi akt prolazi cijeli zakonodavni postupak i stavlja van snage i zamjenjuje sve propise koji se preinačavaju. Pored postojećih izmjena i dopuna, preinačene verzije uključuju i nove izmjene propisa koje su uvrštene tokom pripreme preinačenog teksta.

Primjer 7. Preinačena verzija pravnog akta EU

L 267/8 SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

DIREKTIVA VIJEĆA 2008/90/EZ

od 29. rujna 2008.

o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća

(Preinačena verzija)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

Ako je akt stavljen van snage ili je kod preinačene i kodificirane verzije došlo do promjene u numeraciji članova, takve akte prati korelaciona tabela u aneksu.

Primjer 8. Korelaciona tabela

PRILOG III.

Korelacijska tablica

Direktiva 92/34/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	—
Članak 1. stavak 3.	Članak 18. s izmjenama
—	Članak 1. stavci 2. i 3.
Članak 2.	Članak 1. stavak 4.
Članak 3. točke (a), (b)	Članak 2. stavci 1. i 2.
—	Članak 2. stavci 3. i 4.
Članak 3. točke (c) - (f)	Članak 2. stavci 5. – 8. s izmjenama
Članak 3. točke (g) - (h)	—
Članak 3. točke (i) - (j)	Članak 2. stavci 9. i 10. s izmjenama
Članak 3. točka (k) podtočke i. i ii.	Članak 2. stavak 11.

U korelacionoj tabeli dat je prikaz odredbi novog akta koje odgovaraju odredbama akta stavljenog van snage čime se omogućava identificiranje relevantnih odredbi kada se drugi pravni akti EU pozivaju na odredbe nevažećeg akta.

U konkretnom primjeru, Direktivom 2008/90/EZ stavljena je van snage Direktiva 92/34/EEZ, a u članu 25. stav (2) navedeno je „Upućivanja na Direktivu stavljenu izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III.”

4. Struktura pravnog akta EU

4.1. NASLOV

Naslov sadrži naznaku vrste pravnog akta EU (uredba, direktiva, odluka), skraćenicu Zajednice[9] ili Unije, broj akta, naziv institucije/a koje su ga usvojile (Evropski parlament, Vijeće, Komisija), datum usvajanja te osnovne informacije o materiji koja se uređuje pravnim aktom EU.

4.2. PREAMBULA

Preambula sadrži informacije o pravnom osnovu i postupku za usvajanje te razloge za njegovo donošenje. U pravilu, usklađivanje se ne vrši s preambulom jer je njena pravna priroda neobavezujućeg karaktera. Međutim, s ciljem razumijevanja samih odredbi pravnog akta EU, neophodno je uvodne izjave pročitati jer su usko povezane sa osnovnim tekstom propisa i moraju biti uzete u obzir kao cjelina kako bi se razumio obim, domet i cilj propisa. Bitno je naglasiti da nije pogrešno određene elemente iskoristiti za propis koji se usklađuje, odnosno izradu obrazloženja propisa.

4.3. NORMATIVNI DIO PRAVNOG AKTA EU

Normativni dio sadrži pravnoobavezujuće odredbe i ima standardnu strukturu:

- predmet i oblast primjene;
- definicije;
- prava i obaveze;
- odredbe koje se odnose na sankcije koje treba predvidjeti ili pravna sredstva koja je potrebno osigurati;
- završne odredbe:
  - odredbe o delegiranju ovlaštenja i dodjeljivanju provedbenih ovlaštenja;
  - odredbe o postupanju;
  - mjere povezane s provođenjem;
  - u slučaju direktiva, odredbe o roku u kojem su države članice obavezne uskladiti i usvojiti nacionalne propise, te o tome obavijestiti Komisiju;

[9] Skraćenice EEZ i EZ navedene su u aktima koji su usvojeni do 1993, odnosno 2009. Od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 2009. navodi se skraćenica EU. Skraćenica EURATOM navodi se na aktima koji se usvajaju u oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti.

- prijelazne odredbe (odredbe o izmjeni ranijih propisa, stavljanje van snage ranijih propisa, stupanje na snagu, primaoci).

4.4. ANEKSI

Aneksi su sastavni dio pravnog akta EU i njima se utvrđuju odredbe koje su opsežne i/ili tehničke prirode, npr. metode hemijske analize, uzorkovanja, obrasci, liste proizvoda, tabele s brojkama, nacrti i crteži itd. U pravilu, aneksi se doslovno preuzimaju u nacionalni propis.

5. Analiza pravnog akta EU

Prvi korak u procesu usklađivanja je transpozicija ili preuzimanje pravnog akta EU u bh. propis. U ovoj fazi potrebno je pažljivo i detaljno proučiti tekst pravnog akta EU te utvrditi odredbe koje su obavezne za preuzimanje.

5.1. PRIKAZ OBAVEZNIH I NEOBAVEZNIH ODREDBI PRAVNIH AKATA EU

U sljedećem prikazu dati su primjeri obaveznih i neobaveznih odredbi pravnih akata EU i način preuzimanja, formulacija i sadržaj bh. propisa.

Primjer 9. Obavezne odredbe

Direktiva Vijeća 92/83/EEZ		Nacrt zakona o akcizama
Članak 2. *Za potrebe ove Direktive, pojam „pivo" obuhvaća sve proizvode koji su obuhvaćeni oznakom KN 2203, ili sve proizvode koji sadrže mješavinu piva i bezalkoholnih pića, koji su obuhvaćeni oznakom KN 2206, u oba slučaja sa stvarnom jačinom alkohola koja prelazi 0,5 % vol.*	**Preuzima se**	Član 35. (Pivo) U smislu ovog zakona, pivom se smatra: a) svaki proizvod obuhvaćen tarifnim brojem CT 2203 s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 0,5% vol., b) svaki proizvod koji je mješavina piva i bezalkoholnih pića obuhvaćen tarifnim brojem CT 2206 s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 0,5% vol. Pojašnjenje: Definicije se, u pravilu, preuzimaju doslovno kako su utvrđene pravnim aktom EU. U bh. propisu vrši se pozivanje na Carinsku tarifu BiH (CT) koja je usklađena s Kombiniranom nomenklaturom EU (KN).
Članak 3. *1. Trošarine koje države članice naplaćuju na pivo utvrđuju se u odnosu na:* *- broj hektolitara/stupanj Platoa,* *ili* *- broj hektolitara/stupanj stvarne jačine sadržaja alkohola gotovoga proizvoda.*	**Preuzima se**	*Član 40.* (Osnovica za alkohol i alkoholna pića) Akcizna osnovica na pivo je 1% volumnog udjela stvarnog alkohola sadržanog u jednom hektolitru gotovog proizvoda. Pojašnjenje: Ovom odredbom daje se državama članicama sloboda izbora jednog od dva osnova za utvrđivanje akcize. U bh. propisu propisana je druga mogućnost predviđena odredbom direktive.

Članak 3. *2. Kod utvrđivanja iznosa trošarine na pivo u skladu s uvjetima Direktive 92/84/EEZ, države članice mogu zanemariti decimale stupnja Platoa ili stupnja stvarne jačine sadržaja alkohola.* *Osim toga, države članice koje naplaćuju trošarine u odnosu na broj hektolitara/stupanj Platoa mogu podijeliti pivo na kategorije, od kojih svaka kategorija obuhvaća najviše 4 stupnja Platoa, te s istom stopom naplaćivati trošarine po hektolitru za sva piva koja spadaju u jednu kategoriju. Takve stope moraju redovito biti jednake ili više od najnižih stopa koje su utvrđene člankom 6. Direktive 92/84/EEZ, dalje u tekstu najniža*	«	Stav 2. člana 3. Direktive je obavezan ako se preuzme prva alineja iz stava 1. - naplata akciza na osnovu broja hektolitara /stepen Platoa.

Primjer 10. Opcione odredbe

Direktiva 2014/24/EU *Članak 46.* *Razdjela ugovora u grupe* *1. Javni naručitelji mogu odlučiti podijeliti ugovor u obliku odvojenih grupa te mogu odrediti veličinu i predmet takvih grupa.* *Javni naručitelji, osim u odnosu na ugovore čija je razdioba obvezna u skladu sa stavkom 4. ovog članka, navode glavne razloge za odluku da se ne izvrši razdioba u grupe, koji se uključuju u dokumentaciju o nabavi ili pojedinačno izvješće iz članka 84.*	**Preuzima se** « »	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Član 9. Član 16. mijenja se i glasi: (1) Ugovorni organ može podijeliti predmet nabavke na lotove na osnovu objektivnih kriterija, npr. prema vrsti, karakteristikama, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja. U tom slučaju određuje predmet primjenjujući pravila grupiranja CPV koda i veličinu pojedinog lota, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke. (2) Ako ugovorni organ u postupku javne nabavke iz Dijela II. ovog zakona nije podijelio predmet nabavke na lotove, u obavještenju o nabavci navodi osnovne razloge za takvu odluku.
Direktiva (EU) 2019/1158 Članak 16. *Razina zaštite* *1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za radnike od onih utvrđenih u ovoj Direktivi.*	«	Odredba nije obavezna. Zakonodavcu se daje mogućnost da utvrdi ili zadrži povoljnije odredbe za radnike od onih utvrđenih Direktivom.

Primjer 11. Neprenosive odredbe

Direktiva 2014/40/EU

Članak 25.
Postupak odbora

Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 23.
Suradnja i provedba

Nadležna tijela država članica surađuju između sebe i s Komisijom kako bi osigurala pravilnu primjenu i urednu provedbu ove Direktive, te međusobno razmjenjuju sve potrebne podatke s ciljem ujednačene primjene odredaba ove Direktive.

Članak 31.
Stavljanje izvan snage

Direktiva 2001/37/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 20. svibnja 2016.

Članak 32.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ne preuzimaju se:

- odredbe o obavezama i nadležnostima institucija EU;
- dodatne obaveze država članica o međusobnoj saradnji i obavještavanju;
- prijelazne odredbe.

5.2. PREPORUKE ZA USKLAĐIVANJE PROPISA

- Identificirati pravne akte EU radi usklađivanja bh. propisa u određenoj oblasti.
- Uvijek provjeriti status pravnog akta EU, da li su neke izmjene i dopune predložene i da li su u proceduri i u kojoj fazi.
- Uporediti zakonodavstvo BiH sa sadržajem pravnog akta EU kako bi se utvrdilo da li je i u kojoj mjeri predmetni sadržaj već reguliran nacionalnim propisima.
- Identificirati bh. propise ili njihove odredbe koje su u suprotnosti s pravnim aktima EU, staviti ih van snage ili izmijeniti u skladu s pravnim aktima EU.
- Voditi računa o izboru vrste bh. propisa kojim se preuzima pravni akt EU.
- Izvršiti detaljnu analizu teksta pravnog akta EU počevši od preambule do prijelaznih i završnih odredbi.
- Kada se u pravnom aktu EU poziva na primjenu drugih akata EU (npr. „ ...kako su definirana Preporukom Komisije 2003/361/EZ" ili „ ...propisi i uslovi utvrđeni u Uredbi (EZ) br. 1907/2006"), takva pozivanja se u bh. propisu mogu propisati na sljedeći način:
  - ako je pravni akt preuzet u zakonodavstvo BiH, pozvati se na bh. propis kojim je taj akt preuzet (navodeći puni naziv propisa i broj službenog glasila u kojem je objavljen);
  - ako pravni akt EU nije preuzet u zakonodavstvo BiH, utvrditi donošenje posebnog propisa kojim će se urediti konkretna materija ili preuzeti pojedina odredba na koju se odnosi pozivanje u pravnom aktu EU.
- Ne propisivati pozivanje u bh. propisu kada u pravnom aktu EU formulacija glasi „ne dovodeći u pitanje Direktivu" ili „ne utičući na Direktivu" (*without prejudice to Directive*).

- U propisu kojim se nalaže primjena standarda pozivati se na BAS standard uz prethodnu konsultaciju sa Institutom za standardizaciju Bosne i Hercegovine (npr. ako je u propisu EU naveden standard ISO 3310-1, u bh. propisu se navodi BAS ISO 3310-1).
- Ne pozivati se direktno na propise EU.
- Obezbijediti učešće pravnika i stručnjaka iz konkretne oblasti u izradi propisa.
- Voditi računa o usklađenosti s važećim propisima i pravilima za izradu propisa.
- Definirati termine za potrebe određenog propisa; dosljedno koristiti jedinstvenu terminologiju u cijelom propisu i u odnosu na važeće srodne propise.
- Propisivati odredbe jasno, precizno i razumljivo u skladu s terminologijom koja se koristi u BiH.
- Ne koristiti sintagmu „treće zemlje" u bh. propisima s obzirom na to da označava zemlje koje nisu države članice EU.
- Izbjegavati prepisivanje pravnih akata država članica, država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja prvenstveno zbog razlika u pravnim sistemima, pravilima izrade propisa, te pogrešnog i nepotpunog preuzimanja, nepravilnog i neodgovarajućeg korištenja terminologije, preuzimanja nevažećeg pravnog akta EU i pozivanja na pravne akte EU.
- Ne propisivati dodatne, veće zahtjeve u odnosu na one koji su potrebni za ispunjenje ciljeva i koji proizlaze iz pravne tečevine EU.
- Popunjavati tabelu usklađenosti u toku izrade propisa.

6. Odluka o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije

Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije[10] detaljno su propisane obaveze predlagača/obrađivača propisa BiH u postupku usklađivanja, obaveze Direkcije za evropske integracije (DEI), kao i uputstva za izradu instrumenata za usklađivanje (tabela usklađenosti i izjava o usklađenosti).

U postupku izrade propisa obrađivač je dužan izraditi instrumente za usklađivanje, izvršiti stručnu redakturu termina u tabeli stručnih termina te u završnim odredbama propisa navesti nazive preuzetih pravnih akata EU.

6.1. NAVOĐENJE PRAVNIH AKATA EU

Navođenje preuzetih pravnih akata EU u bh. propisu vrši se u svrhu praćenja i informiranja javnosti o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH. Za navođenje pravnih akata EU obrađivač propisa koristi sljedeću formulaciju:

Ovom odlukom preuzimaju se odredbe Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2016/1821 od 6. oktobra 2016. godine o izmjenama Aneksa I. Uredbe Vijeća (EEZ) broj 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi.

Međutim, u specifičnim slučajevima navođenje se može vršiti i na sljedeći način:

Primjer 12. Navođenje jednog člana pravnog akta EU

1. Ovim zakonom vrši se usklađivanje s odredbama Direktive 2000/84/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 19. januara 2001. o ljetnom računanju vremena i članom 50. Direktive 2014/65/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU.
2. Navođenje odredbi direktiva iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH.

[10] „Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 2/18; tekst nezvanično prečišćene Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije dostupan je na internetskoj stranici Direkcije za evropske integracije www.dei.gov.ba

Primjer 13. Navođenje dva člana pravnog akta EU

1. Ovom odlukom preuzimaju se odredbe čl. 56. i 57. Direktive 2005/36/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 7. septembra 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. novembra 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem informacionog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI").
2. Navođenje odredbi direktiva iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH.

Primjer 14. Navođenje pravnog akta EU s velikim brojem izmjena i dopuna

1. Ovim spiskom preuzimaju se odredbe Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 540/2011 od 25. maja 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu spiska odobrenih aktivnih materija sa svim izmjenama i dopunama zaključno sa Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1690 od 9. oktobra 2019.
2. Navođenje odredbi uredbe iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH.

Oznaka „EI" navodi se na prvoj stranici propisa u gornjem desnom uglu i ona označava da je propis relevantan za proces usklađivanja zakonodavstva BiH s propisima EU, odnosno da je u vezi sa ispunjavanjem prioriteta u vezi s pristupanjem BiH Evropskoj uniji, te upućuje na hitnost usvajanja propisa.

Prije objavljivanja propisa u „Službenom glasniku BiH" oznaka „EI" briše se.

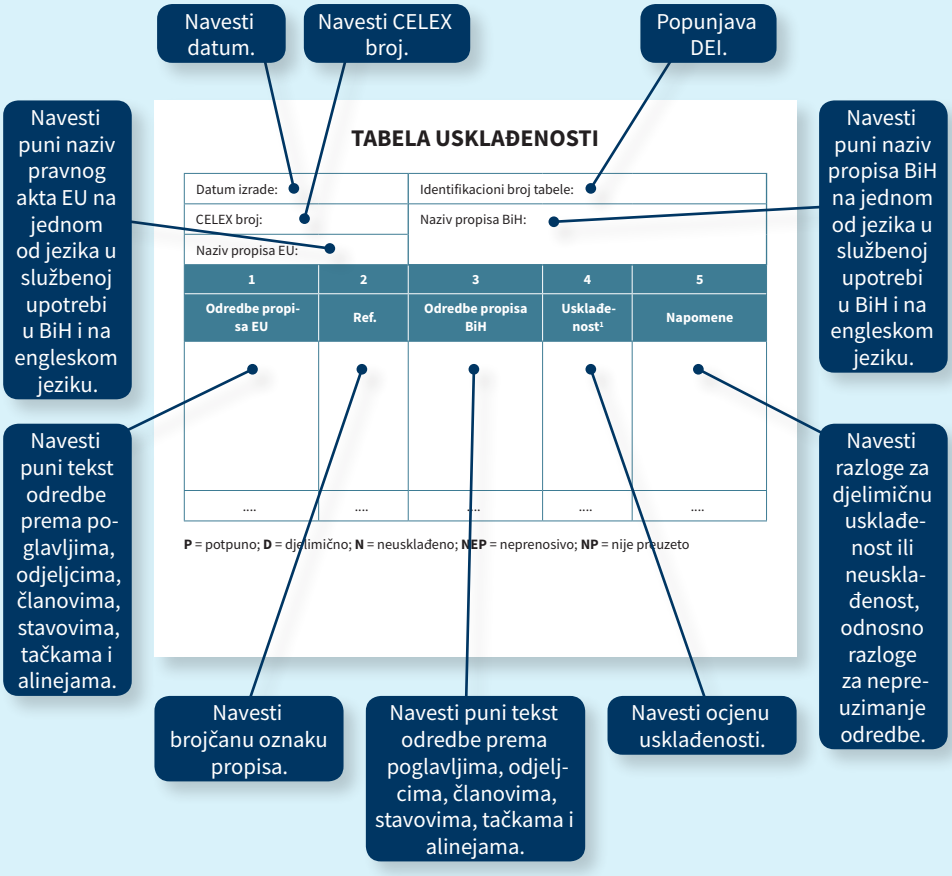
6.2. INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE

Uputstva i način popunjavanja instrumenata za usklađivanje propisani su Aneksom I. Odluke.

Obrasci instrumenata za usklađivanje dostupni su na veb-stranici Direkcije za evropske integracije www.dei.gov.ba

6.2.1. Tabela usklađenosti

Tabela usklađenosti je tabelarni prikaz podudarnosti odredbi nacrta/prijedloga propisa s propisom EU.

Obrađivač propisa popunjava tabelu usklađenosti prema uputstvima iz Poglavlja II. Aneksa I. Odluke.

Nakon navođenja CELEX broja[11], naziva pravnog akta EU i propisa BiH, prije izrade propisa popunjava se prva kolona navođenjem punog teksta svih članova propisa EU. Ostale kolone popunjavaju se postepeno i uporedo u toku cijelog postupka izrade propisa navođenjem odgovarajućih usklađenih članova i ocjene usklađenosti u kolonama 3 i 4.

Ako se pravni akt EU preuzima u više bh. propisa, nazivi propisa označavaju se brojčanim oznakama koje se kao njihovi referentni brojevi navode u koloni 2 (Ref.).[12]

U slučaju obimnih aneksa pravnog akta EU, u koloni 1 navode se naslovi dijelova aneksa. Na isti način navode se i aneksi bh. propisa u koloni 3.

Kada se propis usklađuje s više pravnih akata EU, za svaki akt EU popunjava se posebna tabela.

U slučaju izmjena i dopuna pravnog akta EU, za popunjavanje tabele usklađenosti koristi se zadnja prečišćena verzija.

Zbog čestog objavljivanja novih propisa o izmjeni, zbirka prečišćenih tekstova zakonodavstva EU nije potpuna i ne može se garantirati da određeni tekst predstavlja najnovije važeće zakonodavstvo, te je potrebno uvijek provjeriti da li zadnja prečišćena verzija sadrži sve izmjene i dopune propisa.

11 Detaljnije o broju CELEX u dijelu 7.2.

12 Vidjeti tabelu u primjerima 20. i 21.

6.2.1.1. Primjeri navođenja propisa EU

1. Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. decembra 2006. o uslugama na unutrašnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006)

   Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006)

2. Uredba (EU) br. 650/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 4. jula 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvatanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Evropske potvrde o nasljeđivanju (SL L 201, 27.7.2012)

   Regulation (EU) No 650/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and acceptance and enforcement of authentic instruments in matters of succession and on the creation of a European Certificate of Succession (OJ L 201, 27. 7. 2012)

3. Odluka br. 1082/2013/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju van snage Odluke br. 2119/98/EZ (SL L 293, 5.11.2013)

   Decision No 1082/2013/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 on serious cross-border threats to health and repealing Decision No 2119/98/EC (OJ L 293, 5. 11. 2013)

4. Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/559 od 11. aprila 2016. o odobravanju sporazuma i odluka o planiranju proizvodnje u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (SL L 96, 12.4.2016)

   Commission Implementing Regulation (EU) 2016/559 of 11 April 2016 authorising agreements and decisions on the planning of production in the milk and milk products sector (OJ L 96, 12. 4. 2016)

5. Direktiva 2000/60/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u oblasti vodne politike (SL L 327, 22.12.2000) – Zadnja prečišćena verzija 12/11/2014[13]

   Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy (OJ L 327, 22. 12. 2000) – Latest consolidated version 12/11/2014

[13] Primjer navođenja prečišćene verzije propisa EU.

6.2.1.2. Primjeri ocjene usklađenosti

Obrađivač propisa treba uporediti svaku odredbu nacrta/prijedloga propisa s odgovarajućom odredbom propisa EU i u koloni 4. navesti odgovarajuću skraćenicu za ocjenu usklađenosti.

★ **Potpuno usklađeno (P)** – odredba nacrta/prijedloga propisa je u skladu s odredbom propisa EU i usklađena je sa svim principima koji iz te odredbe proizlaze.

Primjer 15. Potpuno usklađene odredbe

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 4. *Cilj* Sustav zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla uspostavlja se za pružanje pomoći proizvođačima proizvoda vezanih sa zemljopisnim područjem tako da: (a) osigurava ostvarivanje pravednog povrata za kvalitetu njihovih proizvoda, (b) osigurava ujednačenu zaštitu naziva kao prava intelektualnog vlasništva na području Unije, (c) osigurava potrošačima jasne informacije o svojstvima proizvoda s dodanom vrijednosti.		Član 5. (Sistem zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla) Sistem zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla uspostavlja se za pružanje pomoći proizvođačima proizvoda vezanih za geografska područja s ciljem osiguranja: a) pravednog povrata za kvalitet njihovih proizvoda, b) ujednačene zaštite naziva kao prava intelektualnog vlasništva na teritoriji Bosne i Hercegovine, c) jasne informacije potrošačima o svojstvima proizvoda s dodatom vrijednosti.	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 7. *Obveza pružanja informacija o prekidu usluga* *Željeznički prijevoznici, ili prema potrebi, nadležna tijela odgovorna za ugovaranje za obavljanje javnih željezničkih usluga, objavljuju na odgovarajući način, prije njihove provedbe, odluke o prekidu usluga.*		Član 7. Željeznički operateri ili, kada je potrebno, nadležna tijela odgovorna za provođenje ugovora o javnoj željezničkoj usluzi moraju objaviti na odgovarajući način, a prije njihove primjene, odluke o prekidu usluga.	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 4. *Usklađenost s dobrom proizvođačkom praksom* *1. Proizvođač osigurava odvijanje proizvodnog procesa u skladu s dobrom proizvođačkom praksom i proizvodnom dozvolom. Ova odredba odnosi se i na lijekove namijenjene isključivo izvozu.*		Član 1. Predmet Pravilnika (3) Proizvođač je obavezan da proizvodnju uskladi s odredbama ovog pravilnika, Pravilnika o dobroj proizvođačkoj praksi za lijekove („Službeni glasnik BiH", broj 24/10) gdje je primjenjivo, i dokumentacijom na osnovu koje je medicinski gas dobio dozvolu za stavljanje lijeka u promet (u daljnjem tekstu: dokumentacija o lijeku).	**P**	

★ **Djelimično usklađeno (D)** – odredba nacrta/prijedloga propisa je u skladu s odredbom propisa EU, ali nije usklađena sa svim, već samo s pojedinim, najvažnijim principima koji iz te odredbe proizlaze.

Primjer 16. Djelimično usklađene odredbe

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost**	**Napomene**
Članak 53. *Elektroničke dražbe* *8. Naručitelji zatvaraju elektroničku dražbu na jedan ili više sljedećih načina: (a) na prethodno određeni datum i u prethodno određeno vrijeme; (b) kada prestanu dobivati nove cijene ili nove vrijednosti koje ispunjavaju uvjete u pogledu minimalnih razlika, pod uvjetom da su prethodno naveli vrijeme koje mora proteći nakon zaprimanja posljednje ponude prije nego što će zatvoriti elektroničku dražbu; ili (c) ako je ostvaren prethodno određeni broj faza dražbe. Ako naručitelji namjeravaju zatvoriti elektroničku dražbu u skladu s prvim podstavkom točkom (c), moguće u kombinaciji s rješenjima navedenima u tom podstavku točki (b), u pozivu na sudjelovanje u dražbi navodi se raspored za svaku fazu dražbe.*		Član 5. (Trajanje, tok i završetak e-aukcije) (1) Prilikom zakazivanja e-aukcije predviđeno je trajanje od minimalno 10 do maksimalno 30 minuta. Istekom predviđenog trajanja e-aukcija se završava. E-aukcija se automatski produžava za dvije minute, ako se podnese nova cijena ili vrijednost u posljednje dvije minute trajanja e-aukcije. Ako u posljednje dvije minute trajanja e-aukcije ne bude podnesena nova cijena ili vrijednost, e-aukcija se završava istekom te dvije minute.	**D**	Obrađivač/predlagač propisa u koloni 5. tabele navodi razloge za djelimičnu usklađenost odredbe propisa BiH (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi razlozi)

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 47. *Naknade* *Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 882/2004, a posebno odredbe iz njezinog poglavlja VI. glave II., države članice mogu zaračunati naknadu za pokrivanje troškova upravljanja sustavima kvalitete, uključujući one nastale prilikom zaprimanja zahtjeva za registraciju, prigovora, zahtjeva za izmjenama te zahtjeva za poništenje iz ove Uredbe.*		*Član 54.* (Naknade) Troškove provođenja sistema utvrđivanja usaglašenosti kontrole uključujući one nastale prilikom zaprimanja zahtjeva za registraciju, prigovora, zahtjeva za izmjenama te zahtjeva za poništenje iz ovog pravilnika snosi proizvođač, odnosno prerađivač prehrambenog proizvoda.	**D**	Obrađivač/predlagač propisa u koloni 5. tabele navodi razloge za djelimičnu usklađenost odredbe propisa BiH (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi razlozi)

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 18. *Načela nabave* *1. Javni naručitelji se prema gospodarskim subjektima ponašaju jednako i bez diskriminacije te djeluju na transparentan i razmjeran način.* *Koncept nabave nije osmišljen s namjerom da je se isključi iz područja primjene ove Direktive ili da se prijetvorno suzi nadmetanje. Smatra se da se nadmetanje prijetvorno sužava kada je koncept nabave osmišljen s namjerom da se određenim gospodarskim subjektima neopravdano da prednost ili ih se stavi u nepovoljan položaj.*		Član 3. (Opći principi) (1) Ugovorni organ dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom. (2) Opći principi obavezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.	**D**	Obrađivač/predlagač propisa u koloni 5. tabele navodi razloge za djelimičnu usklađenost odredbe propisa BiH (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi razlozi)

★ **Neusklađeno (N)** – odredba nacrta/prijedloga propisa je u suprotnosti s odredbom propisa EU i neusklađena je s najvažnijim principima koji iz te odredbe proizlaze. Ova ocjena navodi se i kada ne postoji odredba nacrta/prijedloga propisa koja se može uporediti s odredbom propisa EU.

Primjer 17. Neusklađene odredbe

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost**	**Napomene**
3. POGLAVLJE *Financiranje univerzalne usluge* *Članak 7.* *1. Države članice ne odobravaju, niti održavaju na snazi ekskluzivna ili posebna prava za uspostavljanje i pružanje poštanskih usluga.*		Član 12. Rezervirana univerzalna poštanska usluga (1) Rezervirana univerzalna poštanska usluga (u daljnjem tekstu: rezervirana usluga) obuhvata: prijem, sortiranje, prijenos i uručenje u unutrašnjem i međunarodnom prometu pismonosnih pošiljaka mase do 350 grama. (2) Poštanske usluge iz stava (1) ovog člana ne smatraju se rezerviranim uslugama ako im je cijena jednaka ili veća od iznosa koji je dva i po puta veći od cijene pismonosne pošiljke prve stope mase prema cjenovniku usluga javnog pružaoca univerzalne poštanske usluge. (3) Samo javni pružaoci univerzalne poštanske usluge imaju pravo pružanja rezervirane usluge.	**N**	Obrađivač/predlagač propisa u koloni 5. tabele navodi razloge za neusklađenost odredbe propisa BiH (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi razlozi)

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 4. *1. Države članice mogu primjenjivati snižene stope trošarina koje se razrezuju prema godišnjoj proizvodnji pojedinih pivovara na pivo koje proizvode samostalne male pivovare uz sljedeća ograničenja:* *— snižene stope se neće primjenjivati na poduzeća koja proizvode više od 200 000 hl piva godišnje,* — snižene stope, koje mogu biti ispod najniže stope, ne smiju biti više od 50 % ispod standardne nacionalne stope trošarine.		Član 1. (1) Za sljedeće akcizne proizvode akciza se plaća po litru, i to: a) Bezalkoholna pića 0,10 KM b) Pivo 0,25 KM c) Vino 0,25 KM. Izuzetno od stava (1) tačka b) ovog člana, proizvođač piva čija je proizvodnja u prethodne tri godine manja od 400 000 hl akcizu plaća 0,20 KM.	**N**	Obrađivač/predlagač propisa u koloni 5. tabele navodi razloge neusklađenosti odredbe propisa BiH (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi razlozi)

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost**	**Napomene**
Članak 36. *Elektronički katalozi* *1. Ako se zahtijeva korištenje elektroničkih sredstava komunikacije, javni naručitelji mogu zahtijevati da se ponude predstave u obliku elektroničkog kataloga ili da sadrže elektronički katalog.* *Države članice mogu zahtijevati obvezno korištenje elektroničkih kataloga za određene vrste nabave.* *Uz ponude predstavljene u obliku elektroničkog kataloga mogu se priložiti i drugi dokumenti koji upotpunjuju ponudu.*			**N**	Ova ocjena navodi se i kada ne postoji odredba nacrta/prijedloga propisa koja se može uporediti s odredbom propisa. Obrađivač/ predlagač propisa navodi razloge za nepreuzimanje odredbe bh. propisa.

★ **Neprenosivo (NEP)** – odredbe propisa EU ne uspostavljaju obavezu usklađivanja (kao što su npr. prijelazne i završne odredbe).

Primjer 18. Neprenosive odredbe

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost**	**Napomene**
Članak 4. *Odluka 90/218/EEZ se ukida.*			**NEP**	
Članak 5. *Ova odluka stupa na snagu od 1. siječnja 2000.*			**NEP**	
Članak 6. *Ova je Odluka upućena državama članicama.*			**NEP**	

★ Oznaka **„nije preuzeto" (NP)** – za odredbe propisa EU koje uspostavljaju obavezu usklađivanja a nisu preuzete, jer su predmet usklađivanja drugog propisa, navodi se oznaka „**NP**".

Primjer 19. Navođenje oznake „nije preuzeto"

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost**	**Napomene**
Članak 9. *Opća upozorenja i informativne poruke na duhanskim proizvodima za pušenje* *1. Svako jedinično pakiranje i sva vanjska pakiranja duhanskih proizvoda za pušenje mora sadržavati jedno od sljedećih općih upozorenja:* *„Pušenje ubija – odmah prestanite"* *ili* *„Pušenje ubija"* *Države članice utvrđuju koje će od ovih općih upozorenja navedenih u prvom podstavku upotrebljavati.*			**NP**	Bit će preuzeto podzakonskim aktom

Oznaka „NP" se ne koristi ako je odredba propisa EU već preuzeta u neki drugi bh. propis. U tom slučaju, u tabeli se navodi naziv bh. propisa i puni tekst usklađene odredbe kao u niže navedenom primjeru.

Primjer 20. Tabela usklađenosti kada je odredba propisa EU preuzeta u drugi bh. propis

Datum izrade: 5. 2. 2019. godine	Identifikacioni broj tabele: FSA/TU/NP/90-1/18
CELEX broj: 32012R1151	Naziv propisa BiH: 1. Pravilnik o sistemima kvaliteta za prehrambene proizvode („Službeni glasnik BiH", broj 90/18) *Rulebook on quality schemes for foodstuffs* (*Official Gazette of BiH, 90/18)* **2. Nacrt odluke o visini naknade za postupak zaštite oznaka porijekla i zaštite oznaka geografskog porijekla te postupak zaštite oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda** ***Draft Decision on the amount of the fee for the procedure for the protection of designations of origin, the protection of designations of geographical origin and the procedure for protecting designations of guaranteed traditional speciality***
Naziv propisa EU: *Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenog 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012) – Zadnja pročišćena verzija 03/01/2013* *Regulation (EU) No 1151/2012 of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 on quality schemes for agricultural products and foodstuffs (OJ L 343, 14.12.2012) – Latest consolidated version 03/01/2013*	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
Članak 47. **Naknade** *Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 882/2004, a posebno odredbe iz njezinog poglavlja VI. glave II., države članice mogu zaračunati naknadu za pokrivanje troškova upravljanja sustavima kvalitete, uključujući one nastale prilikom zaprimanja zahtjeva za registraciju, prigovora, zahtjeva za izmjenama te zahtjeva za poništenje iz ove Uredbe.*	**1.**	**Član 54.** **(Naknade)** Troškove provođenja sistema utvrđivanja usaglašenosti kontrole uključujući one nastale prilikom zaprimanja zahtjeva za registraciju, prigovora, zahtjeva za izmjenama te zahtjeva za poništenje iz ovog pravilnika snosi proizvođač, odnosno prerađivač prehrambenog proizvoda.	**P**	
	2.	**Član 2.** **(Naknada)** **(2) Spisi i radnje za koje se plaća naknada, kao i iznosi naknade u postupku zaštite oznaka prehrambenih proizvoda su:** **a) za podnošenje zahtjeva za registraciju 30,00 KM** **b) za podnošenje prigovora na objavljeni zahtjev 50,00 KM** **c) za provođenje postupka registracije 500,00 KM**		

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
		d) za upis u registar 30,00 KM **e) za izmjene i dopune specifikacije 100,00 KM** **f) za brisanje iz registra (po zahtjevu ili službenoj dužnosti) 30,00 KM** **g) za upis novih korisnika registrirane oznake 100,00 KM**		

6.2.1.3. Primjer tabele usklađenosti u slučaju izmjena i dopuna propisa

Ako se vrše izmjene i dopune važećeg propisa kojim je ranije vršeno usklađivanje s odredbama propisa EU, obrađivač propisa u tabelu usklađenosti osnovnog propisa unosi odgovarajuće izmjene i dopune. Tekst izmjena i dopuna označava se podebljanim slovima.

Primjer 21. Tabela usklađenosti u slučaju izmjena i dopuna propisa

Datum izrade: 24. 7. 2018.	Identifikacioni broj tabele: PPA/TU/NZ/96-2/18
CELEX broj: 31992L0013	Naziv propisa BiH: 1. Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH", broj 39/14) *Law on Public Procurement (Official Gazette of BiH, 39/14)* **2. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama** ***Draft Law on amendments to the Law on Public Procurement***
Naziv propisa EU: *Direktiva Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa o primjeni pravila Zajednice u postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetskom, prometnom i telekomunikacijskom sektoru (Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 06 Svezak 010 Str. 72 – 78) – Zadnja pročišćena 17/04/2014* *Council Directive 92/13/EEC of 25 February 1992 coordinating the laws, regulations and administrative provisions relating to the application of Community rules on the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors (OJ L 76 23. 3. 1992) – Latest consolidated version 14/04/2014*	

1 **Odredbe propisa EU**	2 **Ref.**	3 **Odredbe propisa BiH**	4 **Usklađenost**	5 **Napomene**
Članak 1. *Područje primjene i dostupnost postupaka pravne zaštite* *3. Države članice osiguravaju da su, prema detaljnim pravilima koja mogu utvrditi države članice, postupci pravne zaštite dostupni barem svakoj osobi koja ima ili je imala interes za dobivanje određenog ugovora i koja je pretrpjela ili bi mogla pretrpjeti štetu zbog navodnog kršenja.*	**1.**	**Član 97.** **(Aktivna legitimacija)** Žalbu može podnijeti svaki privredni subjekt koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je bila ili je mogla biti u konkretnom postupku javne nabavke prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.	**P**	
	2.	**Član 42.** **U članu 97. riječi: „i koji učini vjerovatnim da je bila ili je mogla biti u konkretnom postupku javne nabavke prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa", zamjenjuju se riječima: „i koji učini vjerovatnim da mu je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa".**		

6.2.2. Izjava o usklađenosti

Izjava o usklađenosti predstavlja tabelarni prikaz koji, pored osnovnih podataka o usklađenosti propisa sa svim izvorima prava EU, sadrži obavezu potpisa rukovodioca organa uprave kao obrađivača propisa kojim se potvrđuje tačnost navoda u izjavi o usklađenosti.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI		
Identifikacioni broj izjave:		
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	
	Sektor/Odsjek	
2. Naziv propisa		
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	
3.2.	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
4. Veza propisa s Programom integrisanja (PI) *Tačka 4. popunjavat će se nakon usvajanja Programa integrisanja*		
4.1.	PI za period	-
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	-
4.3.	Rok za donošenje propisa	-
4.4.	Napomena	-
5. Usklađenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU i stepen usklađenosti	
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	
5.3.	Stepen usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	
5.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	
5.6.	Ostali izvori prava EU	
6. Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u BiH?		
7. Da li je propis preveden na engleski jezik?		
Rukovodilac organa uprave Potpis _____		Direktor Direkcije za evropske integracije Potpis _____
Datum i pečat:		Datum i pečat:

Popunjava DEI.

Navesti naziv.

Navesti naziv.

Navesti naziv na jednom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku.

Navesti glavu, odnosno poglavlje i član Sporazuma. Ako Sporazum ne sadrži mjerodavnu odredbu, navodi se: nema odgovarajuće odredbe u Sporazumu.

Navesti stepen ispunjavanja:
– potpuno ispunjava
– djelimično ispunjava
– ne ispunjava

Navesti razloge ako se obaveza djelimično ispunjava ili ne ispunjava i rok za potpunu usklađenost (rok iz Sporazuma 1. 6. 2021).

Navesti dio, glavu, odnosno poglavlje i član Ugovora o Evropskoj uniji ili Ugovora o funkcioniranju Evropske unije na jednom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku i stepen usklađenosti.

Ako Ugovor ne sadrži mjerodavnu odredbu, navodi se: nema odgovarajuće odredbe u Ugovoru.

Navesti puni naziv propisa EU na jednom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku.

Navesti stepen usklađenosti
– potpuno usklađeno
– djelimično usklađeno
– neusklađeno

Da ili ne

Navesti ostale izvore prava EU koji se odnose na normativni sadržaj propisa.

Navesti rok na osnovu dokumenta kojim se predviđa potpuna usklađenost (rok iz Sporazuma 1. 6. 2021).

Navesti razloge (ekonomski, socijalni, finansijski i drugi).

Izjava se popunjava nakon izrade tabele usklađenosti. U odnosu na tabelu usklađenosti, u izjavi se, pored sekundarnih izvora prava EU, navodi usklađenost s odredbama SSP-a, primarnim i ostalim izvorima prava EU (presude Suda EU, opći principi prava EU, međunarodni sporazumi koje je zaključila EU s drugim državama i međunarodnim organizacijama, kao i međunarodni sporazumi između država članica EU) koji se odnose na normativni sadržaj nacrta/prijedloga propisa. Kada se navode sekundarni izvori prava, u izjavi se ne može koristiti prečišćena verzija. U izjavi se navode puni nazivi osnovnog pravnog akta EU i svih njegovih izmjena i dopuna koje su preuzete bh. propisom.

Primjer 22. Navođenje primarnog izvora prava EU

Ugovor o funkcioniranju Evropske unije (prečišćeni tekst 2016); Dio treći Politike i unutrašnje djelovanje Unije; Glava VII. Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju prava; Poglavlje 1. Pravila o konkurenciji, čl. 101. i 102.

Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016); Part Three Union Policies and Internal Actions; Title VII Common rules on competition, taxation and approximation of laws; Chapter 1 Rules on competition, Articles 101 and 102.

*Primjer 23. N*avođenje presude Suda EU

Predmet 152/84, M.H.Marshall v. Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority (Teaching) (1986) ECR str.723, 61991J0271

Primjeri popunjenih instrumenata usklađenosti dati su u Prilogu.

6.3. TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

Tabela[14] se koristi za potrebe izvještavanja Evropske komisije. Predstavlja osnovu za ujednačavanje procesa izvještavanja i generalno procesa usklađivanja jer koherentne i jedinstvene informacije daju uvid u obim preuzetog zakonodavstva EU u pravni sistem BiH.

U prvom dijelu tabele navode se institucije nadležne za njenu izradu i svi propisi koji su usklađivani s određenim pravnim aktom EU.

Tabela se popunjava na engleskom jeziku nakon završene redakture prijevoda propisa.

Izradu tabele koordinira Direkcija za evropske integracije.

6.4. TABELA STRUČNIH TERMINA

Tabela stručnih termina je alat za utvrđivanje stručne terminologije u propisima BiH koji se usklađuju sa *acquisem.* Cilj tabele je da se utvrde stručni termini i osigura njihova dosljedna upotreba u propisu koji se usklađuje, kao i u ostalim propisima iz predmetne oblasti. Tabela pruža uvid u to kako je stručni termin relevantnog propisa EU preveden na jezike u službenoj upotrebi u BiH, što je izuzetno značajno za kasniju fazu prevođenja propisa na engleski jezik za potrebe procesa evropskih integracija, odnosno procjene usklađenosti zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU.

[14] Vidjeti primjer popunjene tabele u Prilogu.

Slika 1. Tabela stručnih termina

TABELA STRUČNIH TERMINA	
Naziv propisa (BHS)	Pravilnik o...
Naziv propisa (EN)	Rulebook on...
CELEX brojevi pravnih akata EU	

Osnovne podatke o tabeli unosi DEI

Oblast		
Terminologija	Ime i prezime, Direkcija za evropske integracije	kontakt
Stručna redaktura	Ime i prezime, institucija	kontakt

Kolone od 1 do 5 popunjava DEI

Kolone 6 i 7 popunjava stručni redaktor

Kolonu 8 popunjava DEI

1.	2.	3.	4.		5.	6.		7.	8.	
termin iz propisa EU na engleskom jeziku (EUR-Lex)	termin iz propisa EU na hrvatskom jeziku (EUR-Lex)	mjesto na kojem se termin nalazi u propisu EU: član, stav, i sl.	prijedlog prijevoda termina na službene jezike u BiH (DEI)		mjesto na kojem se termin nalazi u propisu BiH: član, stav i sl.	prijedlog prijevoda termina na službenim jezicima u upotrebi u BiH (stručni redaktor)		razlog za izmjenu i drugi komentari (stručni redaktor)	usaglašeni termin na službenim jezicima u upotrebi u BiH	
designation of origin	oznaka izvornosti	32012R1151, član, stav, i sl.	BS	ime porijekla	član 4, definicije, (1), k, U Zakonu o zaštiti oznaka geografskog porijekla ovaj termin glasi IME PORIJEKLA	BS	oznaka originalnosti	termin usklađen sa terminom navedenim u Uredbi 1151/2012	BS	**oznaka porijekla**
			HR	ime podrijetla		HR	oznaka izvornosti		HR	**oznaka podrijetla**
			SR	име порijекла		SR	ознака оригиналности		SR	**ознака порijекла**

U ovom primjeru prijedloga prijevoda termina *designation of origin* DEI je temeljila na Zakonu o zaštiti oznaka geografskog porijekla.

Stručni redaktor se u ovom primjeru nije složio sa prijedlogom DEI, te je u kolonu 6 unio svoj prijedlog prevoda termina, a u kolonu 7 obrazloženje.

U procesu usaglašavanja termina ustanovljeno je da u SSP-u ovaj termin glasi *oznaka porijekla*, koji je utvrđen kao konačan.

7. EUR-Lex

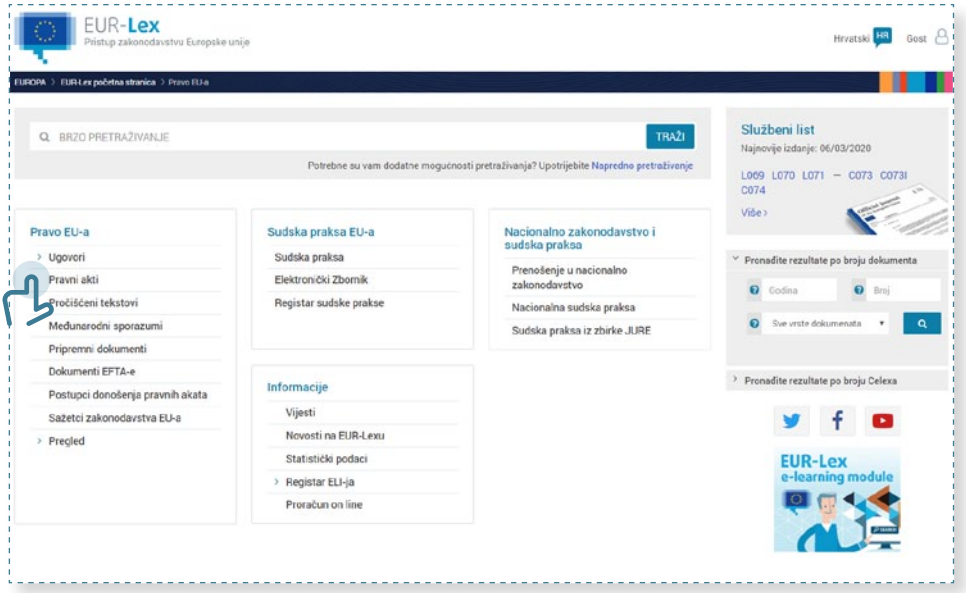
EUR-Lex[15]je internetska stranica EU koja korisnicima omogućava besplatan pristup bazi podataka[16] koja sadrži zakonodavstvo EU, sudsku praksu Suda EU, elektronsku verziju Službenog lista EU na 24 službena jezika EU i druge javne dokumente EU. EUR-Lex se koristi za pretraživanje *acquisa* s kojim se usklađuje zakonodavstvo BiH.[17]

Na EUR-Lexu je dostupan registar zakonodavstva, koji je moguće pregledavati po predmetu, odnosno oblasti. Registar se svakodnevno ažurira i sadrži važeće pravne akte EU. Registar zakonodavstva podijeljen je na 20 poglavlja, a glavne vrste dokumenata koje se nalaze u registru su: sporazumi, direktive, uredbe i odluke.

7.1. PREGLED REGISTRA ZAKONODAVSTVA EU

1. Klikom na link https://eur-lex.europa.eu/homepage.html otvara se početna stranica EUR-Lexa. Nakon otvaranja početne stranice, pod naslovom „Pravo EU", otvoriti podnaslov „Pravni akti" – Slika 2.

Slika 2. Početna stranica EUR-Lexa

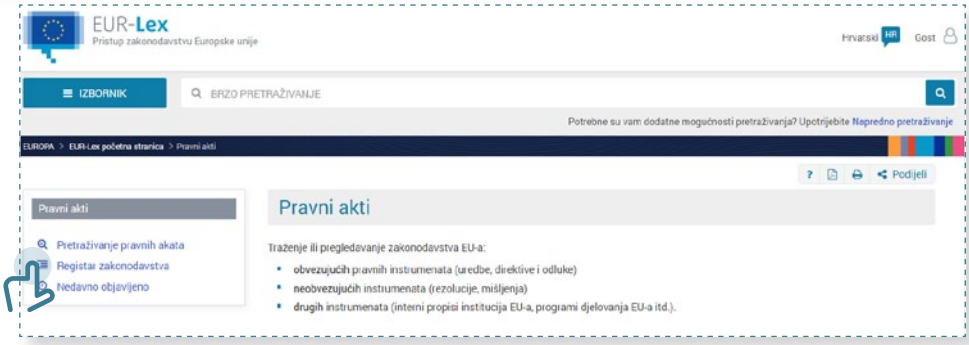
15 Izvor podataka: © Evropska unija, 1998 – 2018.

16 https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr.

17 Modul za e-učenje (na engleskom jeziku) dostupan na veb-stranici: https://eur-lex.europa.eu/e-learning/index.html.

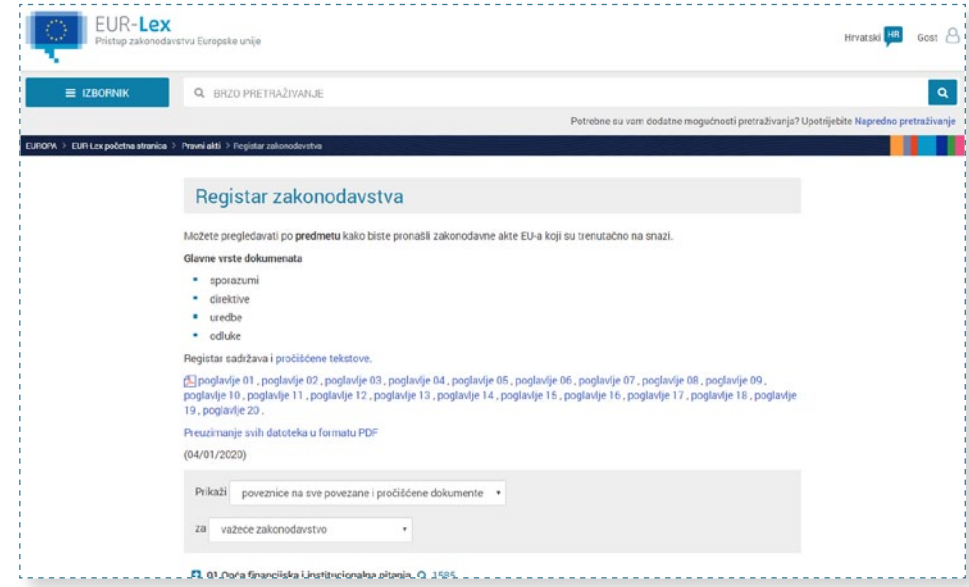
2. U oblasti „Pravni akti” odabrati podnaslov „Registar zakonodavstva” – Slika 3.

Slika 3. Registar zakonodavstva

3. Nakon otvaranja registra, izabrati poglavlje – Slika 4.

Slika 4. Registar zakonodavstva podijeljen na poglavlja.

7.2. PRETRAŽIVANJE PO BROJU DOKUMENTA ILI BROJU CELEX-A

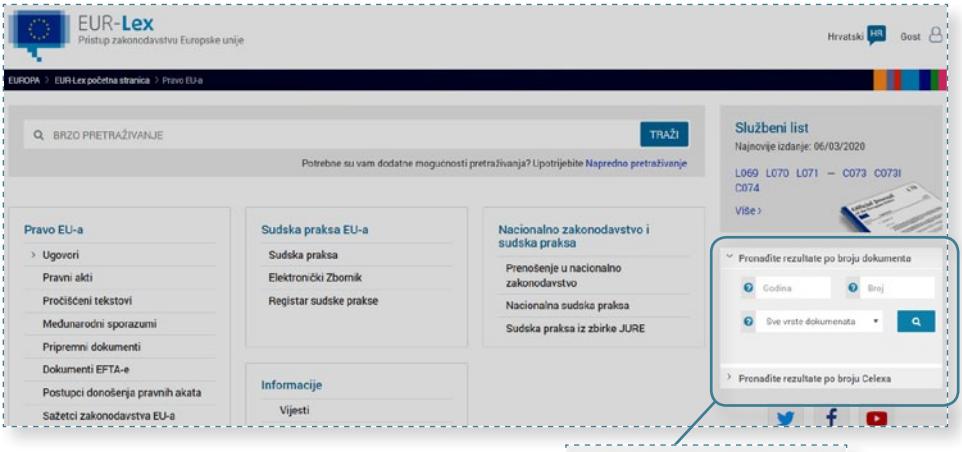
Klikom na link https://eur-lex.europa.eu/homepage.html otvara se početna stranica – Slika 1. Pretraga dokumenta može se vršiti po broju dokumenta (npr. Direktiva 2008/90/EZ) ili po broju CELEX (npr. 32008L0090 – Slika 6). Nakon unošenja podataka, kliknuti na ikonu „traži".

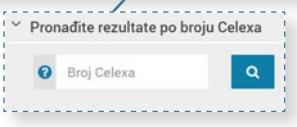
Broj dokumenta jeste oznaka dokumenta koja se sastoji od:

- naznake o pravnom aktu EU;
- naznake oblasti dokumenta, nalazi se u zagradi na početku oznake:(EU), (Euratom), (EU, Euratom), (ZVSP);
- godine dokumenta koja se sastoji od četiri oznake;
- broja dokumenta (koji može biti interni broj koji dodjeljuje autor dokumenta, službeni broj iz kojeg se vidi kad je dokument objavljen u SL ili datum objave).

Rezultati pretraživanja pokazuju više relevantnih linkova. S obzirom na način pretraživanja, unesenih parametara, prvi link je obično najrelevantniji, a drugi linkovi odnose se na ispravke. Ukoliko su upisani samo neki od parametara (npr. samo broj i godina, bez vrste propisa), pojavit će se svi dokumenti iz raznih sektora i s raznim deskriptorima koji sadrže te brojeve.

Slika 5. Početna stranica EUR-Lexa i prozor za pretraživanje po broju dokumenta

Slika 6. Kućica za pretraživanje po broju CELEX-a

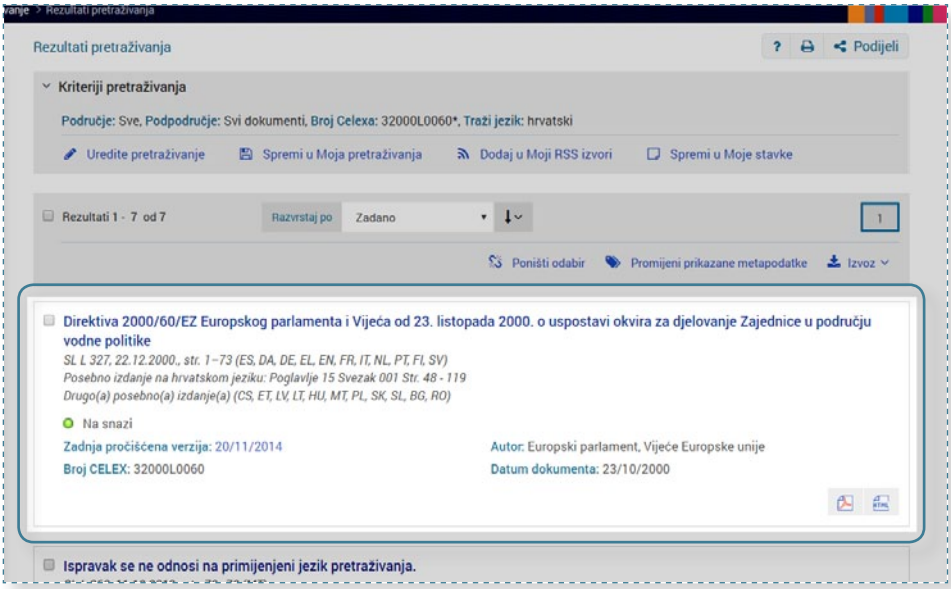
Slika 7. Prikaz broja CELEX -a

CELEX je skraćenica od *Communitatis Europeae Lex* (latinski: pravo Evropske zajednice), odnosno jedinstveni identifikator kompjuteriziranog sistema dokumentiranja prava EU u EUR-Lex bazi podataka.

U prvoj „kućici” traženog akta nalaze se osnovne informacije. Kako bi se dobio uvid u sve informacije o propisu, potrebno je otvoriti link sa naslovom propisa – Slika 8.

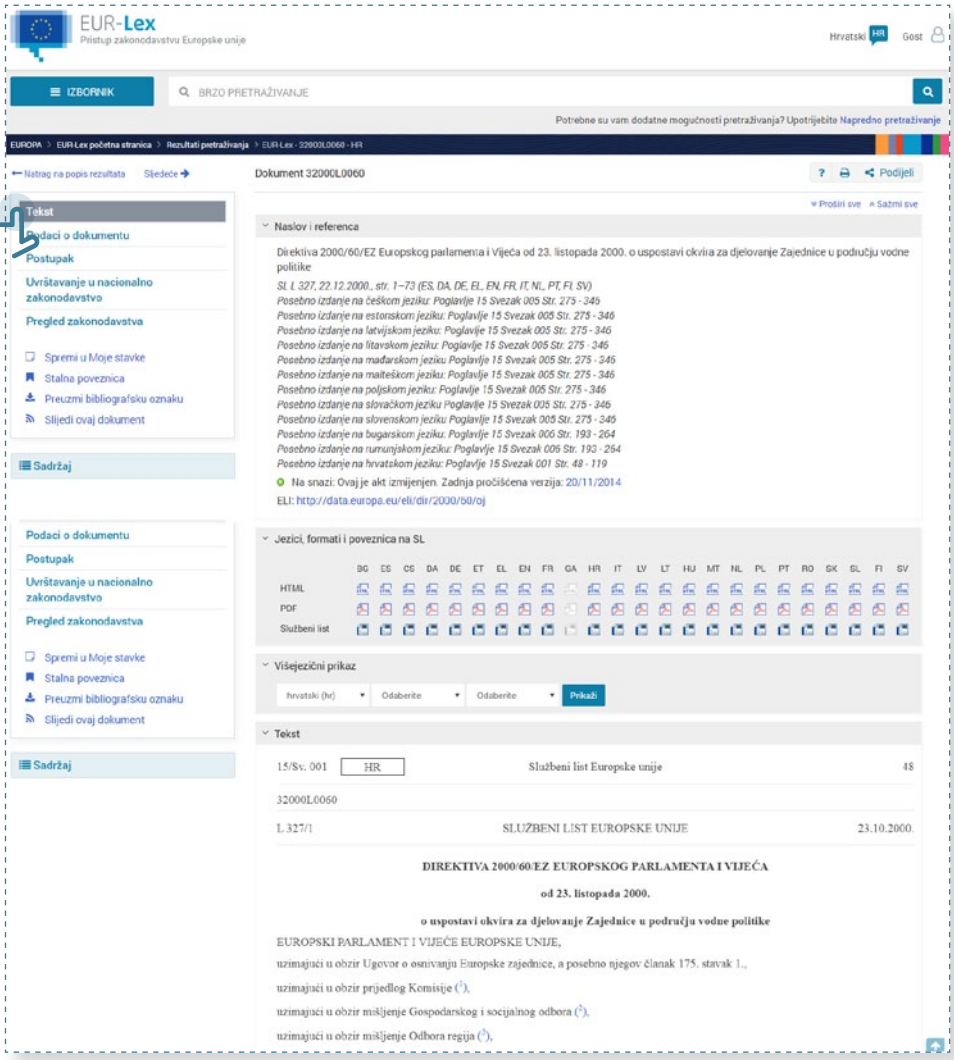
Slika 8. Prikaz rezultata pretraživanja

Klikom na link sa naslovom propisa otvara se glavni prozor o dokumentu koji sadrži prikaz s četiri potprozora s desne strane – Slika 9.

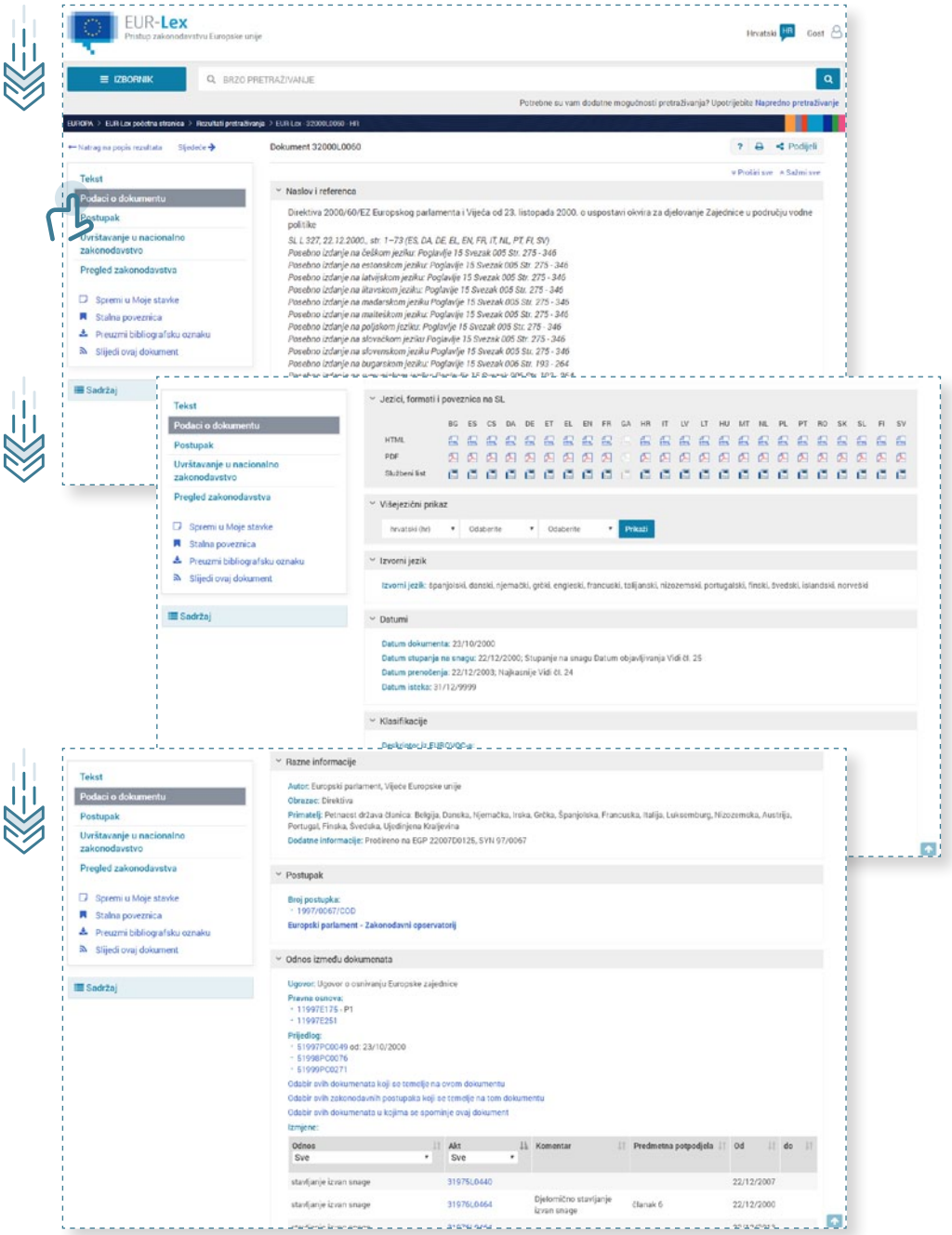
S lijeve strane nalazi se više kartica na osnovu kojih se dalje pretražuje u svrhu analize propisa.

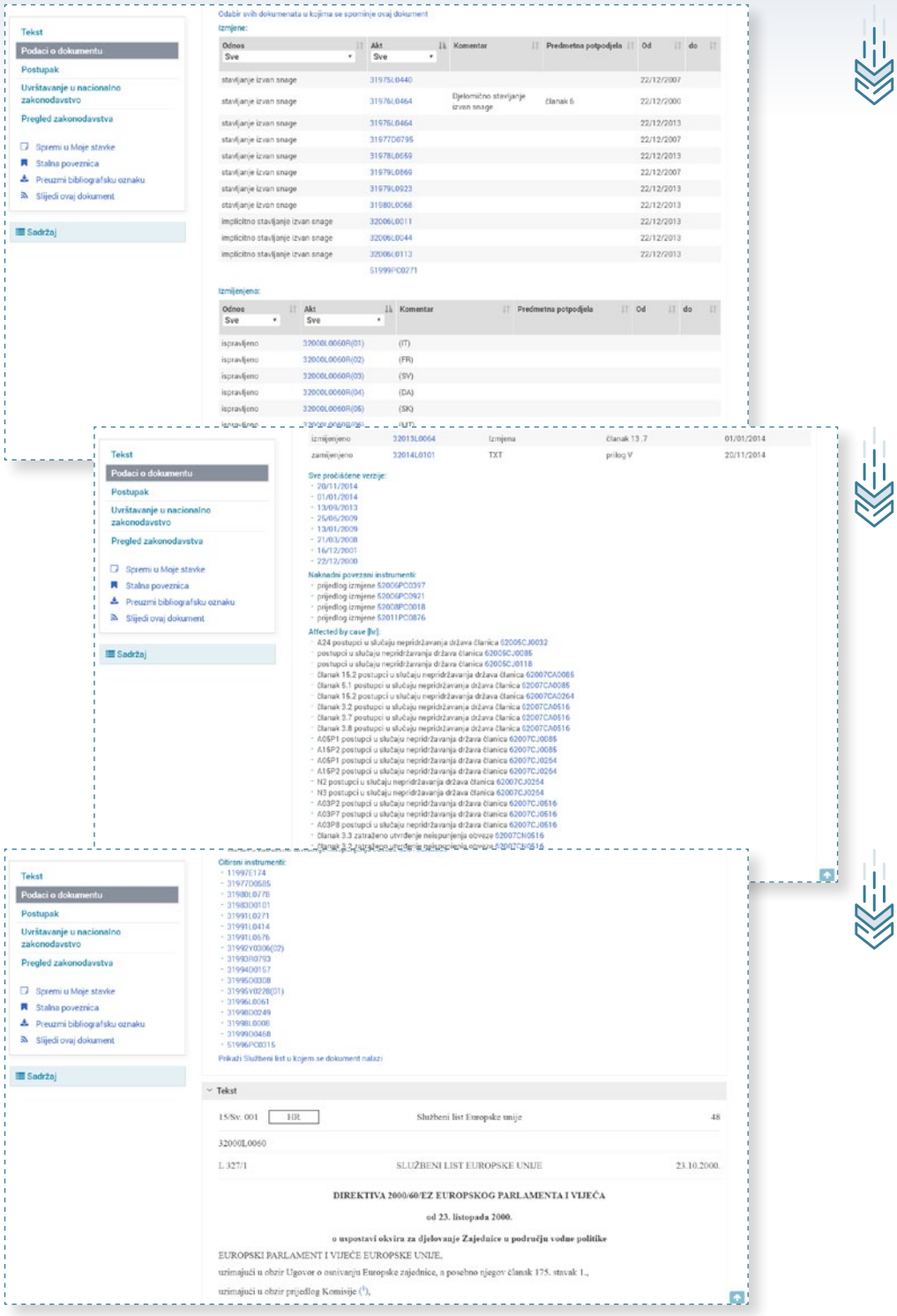
Slika 9. Kartica „Tekst" i sadržaj četiri prozora: „Naslov i referenca", „Jezici, formati i poveznica na SL", „Višejezični prikaz" i „Tekst"

Kada se na lijevoj strani otvori kartica „*Podaci o dokumentu*”, na desnoj strani se, u pravilu, otvara 10 potprozora u kojima su sadržane dodatne, bitne informacije – Slika 10.

Slika 10. Prikaz sadržaja kartice EUR-Lex „Podaci o dokumentu”

Tekst
Podaci o dokumentu
Postupak
Uvrštavanje u nacionalno zakonodavstvo
Pregled zakonodavstva
Spremi u Moje stavke
Stalna poveznica
Preuzmi bibliografsku oznaku
Slijedi ovaj dokument
Sadržaj
Odabir svih dokumenata u kojima se spominje ovaj dokument
Izmjene:
Odnos
Akt
Komentar
Predmetna potpodjela
Od
do
stavljanje izvan snage
Djelomično stavljanje izvan snage
članak 6
Izmijenjeno:
ispravljeno
(IT)
(FR)
(SV)
(DA)
(SK)
izmijenjeno
zamijenjeno
članak 13.7
prilog V
01/01/2014
20/11/2014
Sve pročišćene verzije:
20/11/2014
01/01/2014
13/09/2013
25/06/2009
13/01/2009
21/03/2008
16/12/2001
22/12/2000
Naknadni povezani instrumenti:
prijedlog izmjene 52006PC0397
prijedlog izmjene 52006PC0921
prijedlog izmjene 52008PC0018
prijedlog izmjene 52011PC0876
Affected by case [hr]:
Citirani instrumenti:
Prikaži Službeni list u kojem se dokument nalazi
Tekst
15/Sv. 001
HR
Službeni list Europske unije
48
32000L0060
L 327/1
SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE
23.10.2000.
DIREKTIVA 2000/60/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 23. listopada 2000.
o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike
EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 175. stavak 1.,
uzimajući u obzir prijedlog Komisije

Opis sadržaja po potprozorima i najznačajnije naznake date kako slijedi.

Naslov i reference

Sadrži naziv propisa, naznaku SL i jezike na kojim je objavljen te naznaku o statusu propisa.

Status propisa obilježava se na jedan od sljedećih načina:

- zeleni krug 🟢 „Na snazi”,
- crveni krug 🔴 „Više nije na snazi”,
- žuti krug 🟡 „Datum stupanja na snagu nije poznat (u iščekivanju obavijesti) ili akt nije još stupio na snagu” (npr. kod 2000/678/EZ: Odluka Komisije). Obično kod ovakvih propisa stoji naznaka za „datum stupanja na snagu: 01/01/1001”).

Jezici, formati i poveznice na SL

Pravni akti EU su, u pravilu, dostupni na 24 službena jezika EU, sa izuzetkom irskog jezika (oznaka GA) na kojem nisu dostupni svi akti. Dokumenti su dostupni u pdf i html formatima. Dodijeljeni su linkovi na SL za svaki jezik pojedinačno, a verzije akata na svim jezicima imaju istu pravnu snagu.

Od 1. juna 2013. elektronska verzija Službenog lista EU je autentična i proizvodi pravne učinke.

Izvorni jezik

Sadrži naznaku o izvornim jezicima na kojima je pravni akt prvobitno objavljen u trenutku nastanka.

Datumi[18]

Datum dokumenta je datum kada je dokument usvojen, te je kao takav naznačen u naslovu dokumenta (npr. Direktiva 2000/60/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2000. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u oblasti vodne politike).

Datum stupanja na snagu – uz ovaj datum obično se navodi član u kojem je određeno stupanje na snagu.

Ako datum nije određen aktom, propis stupa na snagu dvadesetog dana od dana njegove objave.

[18] Napomena: zakonodavni akti, u smislu člana 289. stav 3. UFEU, stupaju na snagu na dan koji je u njima određen ili, ako taj dan nije određen, dvadesetog dana od njihove objave (vidjeti član 297. stav 1. treći podstav UFEU). Isto vrijedi i za određene nezakonodavne akte (vidjeti član 297. stav 2. drugi podstav UFEU).

Datum prenošenja je rok do kojeg države članice moraju usvojiti nacionalne propise koji su usklađeni s direktivom.
Datum isteka je datum do kojeg pravni propis obavezuje, pa tako i u slučaju kada se mijenja nekim drugim propisom.
Kada datum isteka nije naznačen, odnosno nije određen, obično stoji numerička naznaka u jednom od sljedećih oblika: „31/12/9999" ili „99/99/9999 ili 01/01/1001".
Napomena: pravni institut „stupanja na snagu" poznat u pravnom sistemu BiH ne treba poistovjećivati s „prenošenjem" ili „primjenom" kao pravnim institutima pravnog sistema EU. Takve odredbe o „prenošenju" ili „primjeni" ne treba inkorporirati u bh. propise prilikom usklađivanja.

Klasifikacije

Sadrži deskriptore iz EUROVOC-a[19] (metapodatke o terminologiji i relevantnim aktima vezanim za te termine), predmet definiranja akata i kôd registra zakonodavstva.

Razne informacije

Sadrži informacije o autoru dokumenta, formi u kojoj je objavljen, kome je namijenjen i eventualne dodatne informacije.
Napomena: ukoliko nije naznačen primalac kome je namijenjen dokument, odnosno koga obavezuje u slučaju obaveznih pravnih instrumenata, potrebno je provjeriti sam sadržaj dokumenta.

Postupak[20]

Ovdje je dostupan sažet prikaz informacija o postupku usvajanja dokumenta. Ukoliko je riječ o dokumentima koji prolaze zakonodavni postupak u EP, dat je link na Zakonodavni opservatorij EP – posebna baza podataka o postupcima EP.
Napomena: prilikom usklađivanja uvijek je bitno provjeriti status propisa, da li su neke izmjene i dopune predložene i da li su u proceduri i u kojoj fazi.

---

19 EuroVoc je višejezični i multidisciplinarni pojmovnik koji obuhvata djelovanja EU, a sadrži termine na 23 jezika EU.

20 Potprozor nije dostupan kada se gleda prečišćena verzija dokumenta. S lijeve strane prozora nalazi se kartica „Postupak" koja sadrži detaljne informacije o postupku usvajanja.

***Odnosi između dokumenata*[21]**

U ovom dijelu nalazi se nekoliko informacija od kojih je posebno potrebno analizirati:

1. sve izmjene i ispravke propisa koji je predmet analize;
2. informacije sadržane u linkovima:
   - Odabir svih dokumenata koji se temelje na tom dokumentu,
   - Odabir svih zakonodavnih postupaka koji se temelje na tom dokumentu,
   - Odabir svih dokumenata u kojima se spominje taj dokument;
3. sadržaj relevantnih odluka Suda EU;
4. naknadno povezane dokumente;
5. odluke Suda EU koje utiču na primjenu i tumačenje pravnog akta EU.

Napomena: zadnja prečišćena verzija nužno ne uključuje zadnju izmjenu i dopunu osnovnog pravnog akta EU. Potrebno je uvijek na EUR-Lexu provjeriti da li posljednja izmjena odgovara navedenim zadnjim izmjenama u prečišćenim verzijama pravnog akta EU.

Posebno se skreće pažnja na informacije iz tačke 2. o nizu dokumenata koji su potencijalno bitni i imaju određeni značaj, te ih je potrebno imati u vidu prilikom usklađivanja. Riječ je o izvještajima Evropske komisije o primjeni pravnih akata EU, određenim uputstvima ili smjernicama o primjeni propisa i slično.

[21] Potprozor nije dostupan kada se gleda prečišćena verzija dokumenta.

PRILOG – Instrumenti za usklađivanje

Navodi u obrascima tabela usklađenosti i izjave o usklađenosti dati samo kao primjer za potrebe prikaza popunjenih instrumenata za usklađivanje.

1. Primjer popunjene tabele usklađenosti (navođenje teksta po stavovima)

Primjer 24. Popunjena tabela usklađenosti (navođenje teksta po stavovima)

Datum izrade: 1. 4. 2019.	Identifikacioni broj tabele: XXXXXXXX
CELEX broj: 32002L0022	Naziv propisa BiH: 1. Nacrt zakona o elektronskim komunikacijama *Draft Law on Electronic Communications*
Naziv propisa EU: *Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o osnovnoj usluzi i pravima korisnika u svezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o osnovnoj usluzi) (SL L 108, 24.4.2002.) – Zadnja pročišćena verzija 30/04/2016* *Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive) (OJ L 108, 24.4.2002) – Latest consolidated version 30/04/2016*	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
Članak 11. ***Kakvoća usluge odabranih poduzeća*** 1. Državna regulatorna tijela osiguravaju da sva odabrana poduzeća s obvezama iz članaka 4., 5., 6., 7. te članka 9. stavka 2. objavljuju prikladne i ažurirane podatke u vezi s načinom na koji pružaju univerzalne usluge, na temelju pokazatelja kakvoće usluge, definicija i postupaka mjerenja navedenih u Prilogu III. Objavljeni podaci također se dostavljaju državnom regulatornom tijelu.	**1.**	***Član 57.*** ***(Kvalitet univerzalne usluge), st. (1), (2) i (5)*** (1) Operator univerzalnih usluga dužan je dostaviti Agenciji godišnji izvještaj o vrijednostima parametara kvaliteta univerzalnih usluga. (2) Operator univerzalnih usluga dužan je dostaviti na zahtjev Agencije izvještaj o vrijednostima parametara kvaliteta univerzalnih usluga i za period kraći od godinu dana, u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva. (5) Agencija pravilnikom iz člana 46. stav (5) ovog zakona definira: a) parametre kvaliteta univerzalnih usluga, njiho-	**D**	Potpuna usklađenost će se izvršiti donošenjem pravilnika iz člana 46. stav (5) u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
		ve granične vrijednosti i metode mjerenja, i b) sadržaj, oblik, način i rokove dostavljanja izvještaja iz stava (1) ovog člana i objavljivanja podataka o kvalitetu univerzalnih usluga, s ciljem osiguravanja pristupa krajnjih korisnika i potrošača sveobuhvatnim, uporedivim i pristupačnim podacima.		
2. Državna regulatorna tijela mogu odrediti, između ostalog, dodatne norme kakvoće usluge, tamo gdje postoje razvijeni odgovarajući pokazatelji, s ciljem ocjenjivanja uspješnosti poduzeća prigodom pružanja usluga krajnjim korisnicima s invaliditetom i potrošačima s invaliditetom. Državna regulatorna tijela osiguravaju da podaci koji se odnose na uspješnost poduzeća u odnosu na ove parametre također budu objavljeni i dostupni državnim regulatornim tijelima.			**NP**	Usklađivanje će se izvršiti donošenjem pravilnika iz člana 46. stav (5) u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.
3. Pored toga, državna regulatorna tijela mogu odrediti sadržaj, oblik i način objavljivanja podataka, kako bi osigurala da krajnji korisnici i potrošači imaju pristup sveobuhvatnim, uporedivim i pristupačnim podacima	**1.**	***Član 57.*** ***(Kvalitet univerzalne usluge), stav (5) tačka b)*** (5) Agencija pravilnikom iz člana 46. stav (5) ovog zakona definira: b) sadržaj, oblik, način i rokove dostavljanja izvještaja iz stava (1) ovog člana i objavljivanja podataka o kvalitetu univerzalnih usluga, s ciljem osiguravanja pristupa krajnjih korisnika i potrošača sveobuhvatnim, uporedivim i pristupačnim podacima.	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
4. Državna regulatorna tijela imaju mogućnost odrediti rezultate uspješnosti za poduzeća s obvezom pružanja univerzalnih usluga. Time državna regulatorna tijela uzimaju u obzir sva mišljenja odgovarajućih stranaka, posebno kako je navedeno u članku 33.	**1.**	***Član 53.*** ***(Postupak utvrđivanja načina pružanja univerzalnih usluga)*** (1) Agencija, najmanje jednom u dvije godine, provodi postupak kojim utvrđuje: a) pružaju li se univerzalne usluge na prikladan način i s odgovarajućim kvalitetom i b) koji su operatori zainteresirani za pružanje jedne ili više usluga u okviru univerzalnih usluga ili za pokrivanje različitih dijelova teritorije Bosne i Hercegovine. (2) Prilikom provođenja postupka iz stava (1) ovog člana Agencija omogućava svim zainteresiranim operatorima učešće u postupku. (3) U postupku iz stava (1) ovog člana Agencija provodi postupak javnih konsultacija u skladu s članom 28. ovog zakona.	**P**	
5. Države članice osiguravaju da državna regulatorna tijela budu u mogućnosti nadzirati udovoljavanje ovim ciljevima uspješnosti od strane odabranih poduzeća	**1.**	***Član 57.*** ***(Kvalitet univerzalne usluge), st. (1) i (2)*** (1) Operator univerzalnih usluga dužan je dostaviti Agenciji godišnji izvještaj o vrijednostima parametara kvaliteta univerzalnih usluga. (2) Operator univerzalnih usluga dužan je dostaviti na zahtjev Agencije izvještaj o vrijednostima parametara kvaliteta univerzalnih usluga i za period kraći od godinu dana, u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva.	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
6. Opetovana nemogućnost nekog poduzeća da udovolji ciljev ima uspješnosti može imati za posljedicu poduzimanje posebnih mjera u skladu s Direktivom 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) 51. Državna regulatorna tijela trebaju imati mogućnost narediti reviziju od strane neovisnog tijela ili sličan pregled podataka o uspješnosti, koja će platiti dotično poduzeće, kako bi se osigurala točnost i usporedivost podataka dobivenih od strane poduzeća s obvezama pružanja univerzalne usluge	**1.**	***Član 57.*** ***(Kvalitet univerzalne usluge), st. (3) i (4)*** (3) U slučaju da Agencija sumnja u istinitost dostavljenih podataka iz stava (1) ili stava (2) ovog člana može angažirati nezavisnu reviziju. Ako revizija potvrdi tačnost podataka, troškove revizije snosi Agencija, a u suprotnom, troškove revizije snosi operator. (4) U slučaju da izmjerene vrijednosti parametara kvaliteta univerzalnih usluga određenog operatora univerzalnih usluga, najmanje tri puta uzastopno, ne postižu granične vrijednosti, Agencija može početi postupak izbora novog operatora univerzalnih usluga.	**P**	
Članak 12. ***Troškovi obveza pružanja univerzalne usluge*** *1. Tamo gdje državna regulatorna tijela smatraju da pružanje univerzalne usluge kako je određeno u* člancima od 3. do 10. može predstavljati nepošteno opterećenje poduzećima određenim za pružanje univerzalne usluge, radi izračun neto troškova njezina pružanja. *U tu svrhu, državna regulatorna tijela:* *(a) izračunavaju neto trošak obveze pružanja univerzalne usluge, uzimajući u obzir svaku tržišnu korist koju ostvaruje poduzeće određeno za pružanje univerzalne usluge, u skladu s Prilogom IV. dijelom A; odnosno*	**1**	***Član 55.*** ***(Nadoknada prekomjernih troškova nastalih pružanjem univerzalnih usluga), st. (1), (2) i (3)*** (1) Operatori univerzalnih usluga imaju pravo na nadoknadu troškova ako pružanje univerzalnih usluga stvara nepravedno opterećenje, maksimalno do iznosa prekomjernih troškova koji predstavljaju nepravedno opterećenje. (2) Operatori univerzalnih usluga, najkasnije do kraja četvrtog mjeseca tekuće godine, podnose zahtjev za nadoknadu prekomjernih troškova nastalih po osnovu obaveze pružanja univerzal-	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
(b) koriste neto troškove pružanja univerzalne usluge utvrđene mehanizmom za određivanje u skladu s člankom 8. stavkom 2.		nih usluga za prethodnu kalendarsku godinu, uz koji prilažu dokaze kojim potvrđuju osnovanost zahtjeva. (3) Agencija, u roku od tri mjeseca od prijema zahtjeva iz stava (2) ovog člana, odlučuje predstavljaju li troškovi obaveze pružanja univerzalnih usluga u skladu sa čl. 47. i 54. ovog zakona nepravedno opterećenje za operatore univerzalnih usluga, pri čemu provodi jedan od sljedećih postupaka: a) izračunava prekomjerne troškove pružanja univerzalnih usluga u skladu s članom 56. ovog zakona, vodeći računa o svim pogodnostima koje operatori univerzalnih usluga ostvaruju na tržištu ili b) uračunava prekomjerne troškove pružanja univerzalnih usluga koje su operatori univerzalnih usluga naveli u ponudi na javni konkurs iz člana 54. stav (3) ovog zakona.		
		Član 56. ***(Obračun prekomjernih troškova pružanja univerzalnih usluga), st. (1), (2) i (3)*** (1) Agencija obračunava prekomjerne troškove pružanja univerzalnih usluga kao razliku između troškova koje operatori određeni za pružanje univerzalnih usluga ostvare u poslovanju s obavezom pružanja univer-		

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
		zalnih usluga i bez te obaveze. (2) Prilikom obračuna prekomjernih troškova pružanja univerzalnih usluga moraju se ispravno procijeniti troškovi koje bi svaki operator univerzalnih usluga nastojao izbjeći kada ne bi imao obavezu pružanja univerzalnih usluga, kao i sve pogodnosti za operatora univerzalnih usluga, uključujući i indirektne koristi, pri čemu nije dopušteno dvostruko obračunavanje bilo kakvih direktnih ili indirektnih koristi i troškova. (3) Obračun iz stava (2) ovog člana zasniva se na troškovima koji se pripisuju: a) dijelovima utvrđenih univerzalnih usluga koji se mogu pružati samo uz gubitak ili uz troškovne uslove koji izlaze iz okvira uobičajenih pravila tržišnog poslovanja, što naročito obuhvata postavljanje određenih javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih tačaka i pružanje određenih komunikacionih usluga ili opreme osobama s invaliditetom, b) određenim krajnjim korisnicima usluga ili grupama krajnjih korisnika usluga kojima se univerzalne usluge mogu pružati samo uz gubitak ili uz troškovne uslove koji izlaze iz okvira uobi-		

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
		čajenih pravila tržišnog poslovanja, uzimajući u obzir trošak osiguravanja posebne mreže i usluga, ostvareni prihod i obavezu geografskog ujednačavanja cijena usluga u skladu s članom 47. stav (1) ovog zakona, pri čemu tim krajnjim korisnicima usluga ili grupama krajnjih korisnika usluga operatori, koji nemaju obavezu pružanja univerzalnih usluga, ne bi inače pružili uslugu na tržišnoj osnovi.		
2. *Račune i/ili druge podatke koji služe kao osnova za izračun neto troška obveza pružanja univerzalne usluge prema stavku 1.a treba revidirati ili potvrditi državno regulatorno tijelo, odnosno tijelo neovisno o relevantnim strankama te ih treba odobriti državno regulatorno tijelo. Rezultati izračuna troškova kao i zaključci revizije su javno dostupni.*	**1.**	***Član 55.*** ***(Nadoknada prekomjernih troškova nastalih pružanjem univerzalnih usluga), st. (4), (5) i (9)*** (4) Agencija ili ovlašteni nezavisni revizor, kojeg angažira Agencija o svom trošku, ima pravo pregledati računovodstvenu i drugu dokumentaciju podnosioca zahtjeva iz stava (2) ovog člana, na osnovu koje se mogu izračunati prekomjerni troškovi pružanja univerzalnih usluga. (5) Ako utvrdi osnovanost zahtjeva za nadoknadu prekomjernih troškova iz stava (2) ovog člana, Agencija donosi odluku kojom utvrđuje iznos nadoknade prekomjernih troškova operatorima univerzalnih usluga. (9) Agencija odluke iz st. (5) i (8) ovog člana objavljuje na svojoj internetskoj stranici.	**P**	

2. Primjer popunjene tabele usklađenosti (navođenje teksta po članovima)

Primjer 25. Popunjena tabela usklađenosti (navođenje teksta po članovima)

Datum izrade: 5. 1. 2020.	Identifikacioni broj tabele: XXXXXXXX
CELEX broj: 32019R1081	Naziv propisa BiH: Nacrt odluke o utvrđivanju pravila o posebnim zahtjevima za osposobljavanje osoblja radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima *Draft Decision establishing rules on specific training requirements for staff for performing certain physical checks at border veterinary-inspection posts*
Naziv propisa EU: *Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1081* od *8. ožujka 2019. o utvrđivanju pravila o posebnim zahtjevima za osposobljavanje osoblja radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim kontrolnim postajama (SL L 171, 26. 6. 2019)* *Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1081 of 8 March 2019 establishing rules on specific training requirements for staff for performing certain physical checks at border control posts (OJ L 171, 26. 6. 2019)*	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
Članak 1. ***Predmet i područje primjene*** *1. Ovom Uredbom određuju se pravila kojima se utvrđuju posebni zahtjevi za osposobljavanje sljedećeg osoblja kako je navedeno u članku 49. stavku 2. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) 2017/625, koje obavlja fizičke provjere na graničnim kontrolnim postajama:* *(a) osoblje koje pomaže službenom veterinaru u obavljanju fizičkih provjera životinja, osim akvatičnih životinja, ili mesa i jestivih mesnih nusproizvoda klanja;* *(b) osoblje koje obavlja fizičke provjere akvatičnih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla osim onih iz točke (a), zametnih proizvoda ili nusproizvoda životinjskog podrijetla.*		**Član 1.** **(Predmet)** Odlukom o utvrđivanju pravila o posebnim zahtjevima za osposobljavanje osoblja radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima (u daljnjem tekstu: Odluka) određuju se pravila kojima se utvrđuju posebni zahtjevi za osposobljavanje osoblja za organizaciju i provedbu službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba u prometu preko granica Bosne i Hercegovine. **Član 2.** **(Osoblje)** Pravila za osposobljavanje se, u skladu sa članom 30. stav (2) Pravilnika o organizaciji i načinu provođenja kontrola nad pošiljkama životinja i	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
2. Ova Uredba ne primjenjuje se na službene veterinare i na ovlaštene službenike za biljno zdravstvo.		roba u prometu preko granica BiH („Službeni glasnik BiH", broj XX/20), odnose na sljedeće osoblje: a) osoblje koje pomaže graničnom veterinarskom inspektoru u obavljanju fizičkih provjera životinja, osim akvatičnih životinja, ili mesa i jestivih mesnih nusproizvoda klanja, b) osoblje koje obavlja fizičke provjere akvatičnih životinja, proizvoda životinjskog porijekla osim onih iz tačke a) ovog člana, zametnih proizvoda ili nusproizvoda životinjskog porijekla.		
Članak 2. ***Opće obveze nadležnih tijela u pogledu osposobljavanja*** *1. Osoblje iz članka 1. stavka 1. točaka (a) i (b) može pomagati službenom veterinaru u provedbi fizičkih provjera ili obavljati fizičke provjere u skladu s člankom 49. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625 samo ako je uspješno završilo program osposobljavanja koji je u skladu sa zahtjevima iz članka 3. ove Uredbe (program osposobljavanja).* *2. Nadležna tijela razvijaju i organiziraju program osposobljavanja kako bi osigurala da se fizičke provjere iz članka 1. provode uz potrebnu razinu tehničke stručnosti i znanja. Program osposobljavanja sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela.* *3. Nadležna tijela vode evidenciju o programu osposobljavanja u papirnatom*		**Član 3.** **(Opće obaveze u pogledu osposobljavanja)** (1) Osoblje iz člana 2. može pomagati graničnom veterinarskom inspektoru u provođenju fizičkih provjera ili obavljati fizičke provjere ako je uspješno završilo program osposobljavanja koji je u skladu sa zahtjevima iz člana 5. ove odluke. **Član 4.** **(Registar)** (1) Ured vodi Registar o programu osposobljavanja u elektronskoj formi za svakog učesnika i to sa sljedećim podacima: a) datum osposobljavanja, b) trajanje, c) opis programa, d) potvrde o uspješno završenom programu osposobljavanja osoblja, prema potrebi. (2) Pristup elektronskom registru osposobljavanja	**P**	

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
ili elektroničkom obliku za svakog sudionika, koja uključuje datume, trajanje, opis programa i, prema potrebi, potvrde o uspješno završenom programu osposobljavanja osoblja. Nadležna tijela u državi članici osiguravaju da svaka granična kontrolna postaja u toj državi članici ima pristup evidenciji o osposobljavanju koja se vodi u papirnatom ili elektroničkom obliku.		imaju granični veterinarski inspektori na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima. (3) Direktor Ureda za veterinarstvo BiH (u daljnjem tekstu: Ured) posebnom odlukom donosi program osposobljavanja. (4) Program iz stava (2) ovog člana donosi se kako bi se osiguralo da se fizičke kontrole na graničnim veterinarskim prijelazima obavljaju uz potreban nivo tehničke stručnosti i znanja. (5) Program osposobljavanja sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela.		
Članak 3. ***Zahtjevi u pogledu predmetâ programa osposobljavanja*** *1. Sadržaj programa osposobljavanja određuje se ovisno o životinjama i robi za koju su granične kontrolne postaje određene te o zadaćama i odgovornostima koje su dodijeljene osoblju.* *2. Program osposobljavanja obuhvaća sljedeće predmete:* *(a) primjenjivo zakonodavstvo Unije o ulasku životinja i robe u Uniju, uključujući postupke i aktivnosti koji se obavljaju tijekom i nakon fizičkih provjera;* *(b) opća načela pregleda životinja* *(c) pregled sposobnosti životinja za prijevoz;* *(d) praktične aspekte rukovanja životinjama u skladu sa zakonodavstvom Unije,*		**Član 5.** **(Zahtjevi za Program osposobljavanja)** (1) Program osposobljavanja određuje se zavisno od životinja i robe za koju su granični veterinarsko-inspekcijski prijelazi određeni te o zadacima i odgovornostima koji su dodijeljeni osoblju na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima. (2) Program osposobljavanja obuhvata sljedeće predmete: a) zakonodavstvo BiH o unosu pošiljaka životinja i roba u prometu preko granice Bosne i Hercegovine, uključujući postupke i aktivnosti koji se obavljaju tokom i nakon fizičkih provjera, b) opće principe pregleda životinja, c) pregled sposobnosti životinja za prijevoz, d) praktične aspekte rukovanja životinjama u skladu sa	**D**	U članu 3. stav 2. Uredbe (EU) br. 1143/2014 propisana je definicija invazivnih stranih vrsta koja nije preuzeta u zakonodavstvo BiH, preuzimanje ove definicije nije predmet ove odluke, primjedba se odnosi na stav (2) tačku g) Nacrta odluke.

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
uključujući mjere za sprečavanje ili smanjenje kašnjenja na graničnim kontrolnim postajama i, prema potrebi, hranjenje, napajanje, istovar i smještaj životinja; *(e) organoleptički pregled robe;* *(f) ispitivanje prijevoznih sredstava i uvjeta prijevoza, uključujući upravljanje robom osjetljivom na temperaturu (hladni lanac) i prijevoz životinja;* *(g) identifikaciju životinjske vrste, uključujući, prema potrebi, identifikaciju invazivnih stranih vrsta kako su definirane u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (4) unesenih putem životinja i robe;* *(h) postupke kontrole sljedećeg:* *i. uporabe opreme;* *ii. provedbe planova praćenja;* *iii. postupaka uzorkovanja i laboratorijske analize povezane sa životinjama i aspektima zdravlja životinja i javnog zdravlja;* *(i) metode za tumačenje rezultata laboratorijskih testova i povezanih odluka u skladu sa zahtjevima primjenjivog zakonodavstva Unije;* *(j) procjenu rizika, uključujući prikupljanje podataka o zdravlju životinja i javnom zdravlju, u svrhu provedbe primjereno usmjerenih fizičkih provjera;*		zakonodavstvom BiH, uključujući mjere za sprečavanje ili smanjenje kašnjenja na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima i, prema potrebi, hranjenje, napajanje, istovar i smještaj životinja, e) organoleptički pregled robe, f) ispitivanje prijevoznih sredstava i uslova prijevoza, uključujući upravljanje robom osjetljivom na temperaturu (hladni lanac) i prijevoz životinja, g) identifikaciju životinjske vrste, uključujući, prema potrebi, identifikaciju invazivnih stranih vrsta unesenih putem životinja i robe, h) postupke kontrole koji se odnose na: 1) upotrebu opreme, 2) provođenje planova praćenja, 3) postupak uzorkovanja i laboratorijske analize povezane sa životinjama i aspektima zdravlja životinja i javnog zdravlja, 4) metode za tumačenje rezultata laboratorijskih testova, u skladu sa zahtjevima zakonodavstva BiH, 5) procjenu rizika, uključujući prikupljanje podataka o zdravlju životinja i javnom zdravlju, u svrhu provođenja primjereno usmjerenih fizičkih provjera, 6) sprečavanje unakrsne kontaminacije i poštivanje relevantnih biosigurnosnih normi; 7) zahtjeve za označavanje robe koja podliježe službe-		

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Uskla-đenost[1]**	**Napomene**
(k) sprečavanje unakrsne kontaminacije i poštovanje relevantnih biosigurnosnih normi; *(l) zahtjeve za označivanje robe iz članka 47. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2017/625;* *(m) preglede i tehnike kontrole namijenjene otkrivanju prijevarnih ili obmanjujućih praksi u trgovini.*		nim kontrolama na graničnom veterinarsko-inspekcijskom prijelazu, 8) preglede i tehnike kontrole namijenjene otkrivanju prijevarnih ili obmanjujućih praksi u trgovini.		
Članak 4. ***Aktivnosti osposobljavanja i programi za razmjenu osoblja organizirani u skladu s člankom 130. Uredbe (EU) 2017/625*** *Odstupajući od članka 2. stavka 1., osoblje iz članka 1. stavka 1. točaka (a) i (b) može pomagati službenom veterinaru u provedbi fizičkih provjera ili obavljati fizičke provjere u skladu s člankom 49. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625 ako je osposobljeno u okviru aktivnosti osposobljavanja ili programâ za razmjenu osoblja organiziranih u skladu s člankom 130. Uredbe (EU) 2017/625, pod uvjetom da te aktivnosti ili programi obuhvaćaju sadržaj i predmete programa osposobljavanja iz članka 3. stavka 2. ove Uredbe.*		**Član 6.** **Aktivnosti osposobljavanja i programi za razmjenu osoblja** (1) Osoblje iz člana 2. ove odluke može se osposobljavati u okviru: a) programa osposobljavanja iz člana 3. ove odluke; i b) aktivnosti osposobljavanja ili programâ za razmjenu osoblja s državama članicama EU, pod uslovom da te aktivnosti ili programi obuhvataju sadržaj i predmete programa osposobljavanja iz člana 5. ove odluke. (2) Direktor Ureda posebnom odlukom utvrđuje aktivnosti osposobljavanja ili programâ za razmjenu osoblja s državama članicama EU iz tačke b) stav (1) ovog člana.	**P**	Član 130. Uredbe (EU) 2017/625 tačka 3. propisuje da: „Aktivnosti osposobljavanja **mogu** biti otvorene za osoblje nadležnih tijela trećih zemalja i mogu se organizirati izvan Unije. ” S obzirom na to da je ova odredba neobavezujućeg karaktera za Uniju s intencijom da se ipak da mogućnost osoblju nadležnih organa trećih zemalja da učestvuje i da ga obuče države članice EU, a uvažavajući činjenicu da je Bosna i Hercegovina treća zemlja u odnosu na EU i uzimajući u obzir član 95. SSP-a posebno u smislu saradnje radi ispunjenja veterinarskih i fitosanitarnih zahtjeva EU, kao i podrške u usklađivanju zakonodavstva BiH, bitno je bilo propisati u Nacrtu odluke mogućnost da se mogu uzeti u obzir aktivnosti osposobljavanja ili programâ za razmjenu osoblja iz BiH s državama članicama EU.

1	2	3	4	5
Odredbe propisa EU	**Ref.**	**Odredbe propisa BiH**	**Usklađenost[1]**	**Napomene**
Članak 5. ***Stavljanje izvan snage*** *Odluka 93/352/EEZ stavlja se izvan snage.*			**NEP**	
Članak 6. ***Stupanje na snagu i datum primjene*** Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Primjenjuje se od 14. prosinca 2019. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama. Sastavljeno u Bruxellesu 8. ožujka 2019.			**NEP**	

3. Primjer popunjene izjave o usklađenosti

Primjer 26. Popunjena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI		
Identifikacioni broj izjave:		XXXXXXXXX
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	XXXX
	Sektor/Odsjek	XXXX
2. Naziv propisa		Nacrt odluke o utvrđivanju pravila o posebnim zahtjevima za osposobljavanje osoblja radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim veterinarsko-inspekcijskim prijelazima. *Draft Decision establishing rules on specific training requirements for staff for performing certain physical checks at border veterinary-inspection posts*
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VIII. Politike saradnje, član 95. (Poljoprivreda i poljoprivredno-industrijski sektor)
3.2.	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	Predmet Pravilnika odnosi se na jedan segment obaveze te ocjena ispunjenosti u ovom slučaju zavisi od stepena usklađenosti svih propisa iz ove oblasti. 1. 6. 2021.
4. Veza propisa s Programom integrisanja (PI)		
4.1.	PI za period	-
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	-
4.3.	Rok za donošenje propisa	-
4.4.	Napomena	-
5. Usklađenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU i stepen usklađenosti	Ugovor o funkcioniranju Evropske unije (prečišćeni tekst 2016), Dio III – Politike Unije i unutrašnje djelovanje, Glava III. Poljoprivreda i ribarstvo, član 43. *Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016); Part Three – Union Policies and Internal Actions; Title III Agriculture and fisheries; Article 43* Djelimično usklađeno
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1081 od 8. marta 2019. o utvrđivanju pravila o posebnim zahtjevima za osposobljavanje osoblja radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim kontrolnim stanicama (SL L 171, 26.6.2019) *Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1081 of 8 March 2019 establishing rules on specific training requirements for staff for performing certain physical checks at border control posts (OJ L 171, 26.6.2019)*

5.3.	Stepen usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelimično usklađen
5.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1081 poziva se na pojedine odredbe Uredbe (EU) 2017/625 čije su odredbe preuzete odredbama Pravilnika o organizaciji i načinu provođenja kontrola nad pošiljkama životinja i roba u prometu preko granica BiH („Službeni glasnik BiH", broj XX/20), a koji je djelimično usklađen s Uredbom (EU) 2017/625.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	1. 6. 2021.
5.6.	Ostali izvori prava EU	-
6. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno izvršiti usklađivanje, potrebno je to konstatovati		-
7. Da li je obezbijeđen prijevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u BiH?		DA
8. Da li je propis preveden na engleski jezik ?		NE
Ministar/direktor Potpis _____		Direktor Direkcije za evropske integracije Potpis _____
Datum i pečat:		Datum i pečat:

4. Primjer popunjene tabele za izvještavanje

Primjer 27. Izvod iz popunjene tabele za izvještavanje

Creation date:	12 December 2017
Competent authorities (to fill out table below): 1. Institute for Intellectual Property of Bosnia and Herzegovina	
CELEX Number: 32004L0048 **Title of the EU legal act:** Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights (OJ L 157/45, 30. 04. 2004.)	**Title of the BiH legislation:** 1. Law on Patents ('Official Gazette of BiH, 53/10) 2. Law on Trademarks (Official Gazette of BiH, 53/10) 3. Law on Industrial Designs (Official Gazette of BiH, 53/10) 4. Law on the Protection of Indications of Geographical Origin (Official Gazette of BiH, 53/10) 5. Law on the Protection of Topographies of Integrated Circuits (Official Gazette of BiH, 53/10) 6. Law on the Protection of New Varieties of Plants of BiH (Official Gazette of BiH, 14/10) 7. Law on Copyright and Related Rights (Official Gazette of BiH, 63/10) 8. Law on the Collective Management of Copyright and Related Rights (Official Gazette of BiH, 63/10) 9. Civil Procedure Code before the Court of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of BiH, 36/04, 84/07, 58/13, 94/16) 10. FBiH Civil Procedure Code (Official Gazette of the Federation of BiH, 53/03, 73/05, 19/06, 98/15 11. RS Civil Procedure Code (Official Gazette of the Republika Srpska, 58/03, 85/03, 74/05, 63/07) 12. BD BiH Civil Procedure Code (Official Gazette of the Brčko District of BiH, 08/09, 52/10, 27/14, 36/17)

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Conformity**	**Remarks**
Article 4 ***Persons entitled to apply for the application of measures, procedures and remedies*** *Member States shall recognise as persons entitled to seek application of the measures, procedures and remedies referred to in this chapter:* *(a) the holders of intellectual property rights, in accordance with the provisions of the applicable law;*	**1.**	Law on Patents ***Article 103*** ***(Claims)*** 1. Where an exclusive right under this Law is infringed, the holder of such right may claim in an action: a) the establishment of the infringement; b) the prohibition of further infringement and of future similar infringements by termination or refraining from acts infringing such right;	**P**	Article 147 paragraph 3 of the Law on Copyright and Related Rights refers to the application of provisions of the Law on the Collective Management of Copyright and Related Rights that regulate collective management of copyright and related rights in accordance with Article 1 of the Law on the Collective Management of Copyright and Related Rights.

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
(b) all other persons authorised to use those rights, in particular licensees, in so far as permitted by and in accordance with the provisions of the applicable law; *(c) intellectual property collective rights-management bodies which are regularly recognised as having a right to represent holders of intellectual property rights, in so far as permitted* *by and in accordance with the provisions of the applicable law;* *(d) professional defence bodies which are regularly recognised as having a right to represent holders of intellectual property rights, in so far as permitted by and in accordance with the provisions of the applicable law.*		c) rectification of the situation caused by the infringement; d) recall of the objects of infringement from the channels of commerce, respecting the interests of third parties who act in good faith; e) complete removal of the objects of infringement from the channels of commerce; f) destruction of the objects of infringement; g) destruction of the means which are exclusively or predominantly intended or used for infringing acts, and which are owned by the infringer; h) the surrender of the objects of infringement to the right holder with the reimbursement of the production costs; i) the publication of the judgment at the expense of the defendant; j) damages and reimbursement of reasonable expenses of the proceedings. 2. The holder of a consensual patent shall, before bringing an action referred to in paragraph (1) of this Article, possess evidence that he has filed an application for the grant of a patent based on the conducted procedure of the substantive examination of a patent application. 3. The right to bring an action referred to in paragraph (1) shall also belong to the person who filed a patent application which has been published and to the holder of the exclusive license.		Professional organisations for the protection of rights, which are regularly granted the right to represent the holders of intellectual property rights as specified in Article 4 point d of the Directive, does not exist in BiH, and under Article 147 paragraph 1 of the Law on Copyright and Related Rights: "An author may exercise their right by themelves or through a representative. The representative may be a natural person or a legal entity that the author empowers for representation", where the question who, in a particular proceeding, may be a representative is regulated by the laws laying down the rules of representation, dependent on the type of a proceeding concerned (administrative or judiciary proceeding), so the provisions on who may be a representative in such proceedings in BiH are contained in the Law on Administrative Procedure and in the Civil Procedure Code at the levels of BiH, FBiH, RS, and Brčko District.

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		4. When deciding on the claims referred to in points c) to h) of paragraph (1) of this Article, the court shall take into account all the circumstances of the case, in particular the proportionality between the gravity of the infringement and the claim, as well as the interest of the right holder for ensuring the effective protection of his rights. 5. In the proceedings against persons whose services were used for the infringement of rights, when the infringement has already been established in the proceedings against a third party, the infringement shall be presumed to exist. 6. The action referred to in paragraph (1) of this Article may be brought within the period of three years from the day of learning of the infringement and the infringer, but not after the expiration of the period of five years from the day on which the infringement was committed.		
	2.	*Law on Trademarks* **Article 84** **(Right of Action)** (1) An action for the infringement of a trademark, or the rights conferred by the application, may be brought by the holder of a trademark, the applicant, the holder of an exclusive license, the user of a collective trademark with the consent of the holder of a collective trademark,		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		and the user of a guarantee trademark with the consent of the holder of a guarantee trademark. (2) The court shall suspend the proceedings concerning an action for the infringement of rights conferred by the application up to the final decision concerning the application as filed taken by the Institute. (3) If the proceeding referred to in Article 69 or Article 73 of this Law has been initiated before the Institute or the court, the court dealing with the action referred to in Article 79 of this Law shall suspend the proceeding up to the final decision taken by the Institute or the court.		
	3.	Law on Industrial Designs **Article 83** **(Right of Action)** 1. An action for the infringement of a registered industrial design, or the rights conferred by the application referred to in Article 79 of this Law, may be brought by the holder of an industrial design, the applicant, and the holder of an exclusive license. 2. An action for the moral damage as suffered may also be brought by the author of a design, provided that he is not the holder of an industrial design or the applicant. 3. The court shall stay the proceedings concerning an action for the infringement of rights conferred by the application up to the final		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		decision concerning the application as filed taken by the Institute. 4. If the proceeding referred to in Article 73 of this Law has been initiated before the Institute, the court dealing with the action referred to in Article 79 of this Law shall stay the proceeding up to the final decision taken by the Institute.		
	4.	Law on the Protection of Indications of Geographical Origin **Article 71** **(Action for Infringement of Rights)** (1) In the case of infringement of a registered appellation of origin or a registered geographical indication, the plaintiff may claim in an action: a) establishment of the infringement of a right; b) prohibition of further infringement as committed, and of future similar infringements by termination or refraining from the acts which are infringing such right; c) rectification of the situation caused by the infringement; d) recall of the objects of infringement from the channels of commerce, respecting the interests of third parties who acted in good faith; e) complete removal of the objects of infringement from the channels of commerce; f) destruction of infringing objects;		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		g) destruction of the means which are exclusively or predominantly intended or used for infringing acts, and which are owned by the infringer; h) surrender of the objects of infringement to the right holder on reimbursement of the production costs; i) monetary compensation and reimbursement of reasonable expenses of the proceedings; j) publication of the judgment at the expense of the defendant. (2) When deciding on the claims referred to in paragraph (1) points c), d), e), f), g) and h) of this Article, the court shall take into account all the circumstances of the case, in particular the proportionality between the gravity of the infringement and the claim, as well as interest of the right holder in ensuring the effective protection of rights. (3) In the proceeding against the person whose services have been used for the infringement of rights, when the infringement has already been established in the proceeding against a third party, the infringement shall be presumed to exist. (4) The procedure concerning the action referred to in paragraph (1) of this Article shall be expeditious.		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
	5.	Law on the Protection of Topographies of Integrated Circuits **Article 24** **(Harmonised Application of the Law on Patents)** The provisions of the Law on Patent governing: authority to represent, proceeding for the declaration of a decision on the grant of rights invalid, filing of an appeal with the Board of Appeal, the proceeding upon appeal, termination of lien rights, execution, bankruptcy, civil protection of rights, and customs measures shall apply *mutatis mutandis* to the topographies that are subject- matter of protection under this Law.		
	6.	Law on the Protection of New Varieties of Plants in BiH **Article 40** **(Right of Action)** An action for the infringement of a breeder's right may be brought by a holder of the breeder's right and the holder of an exclusive license.		
	7.	Law on Copyright and Related Rights **Article 147** **(Ways to Exercise Rights)** (1) The author may exercise their right by themselves or through a representative. The representative may be a natural person or a legal entity that the author empowers for representation.		

1 Provisions of the EU legal act	2 Ref.	3 Provisions of BiH legal act	4 Con-formity	5 Remarks
		(2) The authors' rights may be managed for each single work (individual management of rights) or for more works of more authors jointly (collective management of rights). (3) The collective management of rights is governed by a separate law with the appropriate application of the provisions of this Law.		
Article 5 ***Presumption of authorship or ownership*** *For the purposes of applying the measures, procedures, and remedies provided for in this Directive, (a) for the author of a literary or artistic work, in the absence of proof to the contrary, to be regarded as such, and consequently to be entitled to institute infringement proceeding, it shall be sufficient for his name to appear on the work in the usual manner; (b) the provision under (a) shall apply mutatis mutandis to the holders of rights related to copyright with regard to their protected subject matter.*	**7.**	*Law on Copyright and Related Rights* **Article 10** **(Presumption of authorship)** The author is presumed to be a person whose forename and surname, pseudonym or another artist's mark appears in the customary manner on the work, until proven to the contrary **Article 11** **(Unknown author)** (1) In the case of an anonymous or a pseudonymous work, the publisher whose name is indicated on the work shall be deemed the author's representative until the contrary is proven, and as such they shall be entitled to exercise author's moral and economic rights. If the publisher is not indicated on the work, the person who has disclosed the work shall be entitled to exercise copyright.	**F**	

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		(2) Copyright to an unpublished work, of which the author is unknown, shall be exercised by a respective authors organization. (3) The provisions of paragraphs (1) and (2) of this Article shall cease to apply once the author's identity has become known. The person who exercised copyright under the provisions of paragraphs (1) and (2) of this Article shall transfer the benefits derived from copyright to the author, unless otherwise provided by a contract. The legal rules on the position of a bona fide holder shall apply *mutatis mutandis* to the transfer of rights or handover of things. (4) The persons referred to in paragraphs (1) and (2) of this Article may transfer single economic rights to third parties only in such scope and duration, and only on such conditions as are customary for the regular use of a particular kind of work and which are not contrary to the justifiable economic interests of the author. Otherwise, the author shall have the right to demand termination of the contract and claim compensation for damage from the persons referred to in paragraphs (1) and (2) of this Article, as well as from the third party unto whom the rights have been transferred.		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
Article 6 ***Evidence*** *1. Member States shall ensure that, on application by a party which has presented reasonably available evidence sufficient to support its claims, and has, in substantiating those claims, specified evidence which lies in the control of the opposing party, the competent judicial authorities may order that such evidence be presented by the opposing party, subject to the protection of confidential information. For the purposes of this paragraph, Member States may provide that a reasonable sample of a substantial number of copies of a work or any other protected object be considered by the competent judicial authorities to constitute reasonable evidence.* *2. Under the same conditions, in the case of an infringement committed on a commercial scale, Member States shall take such measures as are necessary to enable the competent judicial authorities to order, where appropriate, on application by a party, the communication of banking, financial or commercial documents under the control of the opposing party, subject to the protection of confidential information.*	**1.**	*Law on Patents* **Article 110** **(Presentation of evidence)** (1) Where the court decides to allow the proposed evidence held by the opposing party to be presented, that party shall surrender such evidence at the request of the court. (2) Paragraph (1) of this Article pertains also to banking, financial and business documents controlled by the opposing party if the infringement was committed on a commercial scale. (3) The respective provisions of the law regulating civil procedure shall apply in the proceeding for the presentation of evidence, unless otherwise stipulated by this Law. (4) Following the presentation of evidence, the court shall, according to paragraph (1) of this Article, ensure the protection of confidential information pertaining to the parties, and take care that judicial proceeding is not abused solely with the intention to obtain confidential information of the opposing party.	**F**	
	2.	Law on Trademarks **Article 89** **(Presentation of evidence)** (1) Where the court decides to allow the proposed evidence held by the opposing party to be presented, that		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		party shall surrender such evidence at the request of the court. (2) Paragraph (1) of this Article pertains also to banking, financial and business documents controlled by the opposing party if the infringement was committed on a commercial scale. (3) The respective provisions of the law regulating civil procedure shall apply in the proceeding for the presentation of evidence, unless otherwise stipulated by this Law. (4) Following the presentation of evidence, the court shall, according to paragraph (1) of this Article, ensure the protection of confidential information pertaining to the parties, and take care that judicial proceeding is not abused solely with the intention to obtain confidential information of the opposing party.		
	3.	Law on Industrial Designs **Article 88** **(Presentation of evidence)** (1) Where the court decides to allow the proposed evidence held by the opposing party to be presented, that party shall surrender such evidence at the request of the court. (2) Paragraph (1) of this Article pertains also to banking, financial and business documents controlled by the opposing party if the		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
		infringement was committed on a commercial scale. (3) The respective provisions of the law regulating civil procedure shall apply in the proceeding for the presentation of evidence, unless otherwise stipulated by this Law. (4) Following the presentation of evidence, the court shall, according to paragraph (1) of this Article, ensure the protection of confidential information pertaining to the parties, and take care that judicial proceeding is not abused solely with the intention to obtain confidential information of the opposing party.		
	5.	Law on the Protection of Topographies of Integrated Circuits **Article 24** **(Harmonised Application of the Law on Patents)** The provisions of the Patent Law governing: authority to represent, proceeding for the declaration of a decision on the grant of rights invalid, filing of an appeal with the Board of Appeal, the proceedings upon appeal, termination of lien rights, execution, bankruptcy, civil protection of rights and customs measures shall apply *mutatis mutandis* to topographies that are subject matter of protection under this Law.		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
	6.	Law on the Protection of New Varieties of Plants in BiH **Article 45** **(Presentation of evidence)** (1) Where the court decides to allow the proposed evidence held by the opposing party to be presented, that party shall surrender such evidence at the request of the court. (2) Paragraph (1) of this Article pertains also to banking, financial and business documents controlled by the opposing party if the infringement was committed on a commercial scale. (3) The respective provisions of the law regulating civil procedure shall apply in the proceeding for the presentation of evidence, unless otherwise stipulated by this Law. (4) Following the presentation of evidence, the court shall, according to paragraph (1) of this Article, ensure the protection of confidential information pertaining to the parties, and take care that judicial proceeding is not abused solely with the intention to obtain confidential information of the opposing party.		

1	2	3	4	5
Provisions of the EU legal act	**Ref.**	**Provisions of BiH legal act**	**Con-formity**	**Remarks**
	7.	Law on Copyright and Related Rights **Article 163** **(Presentation of evidence)** (1) Where the court decides to allow the proposed evidence held by the opposing party to be presented, that party shall surrender such evidence at the request of the court. (2) Paragraph (1) of this Article pertains also to banking, financial and business documents controlled by the opposing party if the infringement was committed on a commercial scale. (3) The respective provisions of the law regulating civil procedure shall apply in the proceeding for the presentation of evidence, unless otherwise stipulated by this Law. (4) Following the presentation of evidence, the court shall, according to paragraph (1) of this Article, ensure the protection of confidential information pertaining to the parties, and take care that judicial proceeding is not abused solely with the intention to obtain confidential information of the opposing party.		

KORISNI LINKOVI

Akronimi i skraćenice	*http://publications.europa.eu/code/en/en-5000400.htm*
Baza podataka međunarodnih ugovora EU	*http://ec.europa.eu/world/agreements/default.home.do*
Baza podataka prijevoda pravnih akata EU	*http://ccvista.taiex.be/*
BIHterm	*http://bihterm.anyterm.info/index.php?jezik=bosa*
Direkcija za evropske integracije	*http://www.dei.gov.ba*
Dokumenti EU	*http://europa.eu/publications/official-documents/index_en.htm*
EUbookshop	*https://bookshop.europa.eu/en/home/*
EUR-lex	*https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr*
EUR-Lex najčešća pitanja	*https://eur-lex.europa.eu/content/help/faq/intro.html?locale=hr*
Informacije (saopćenja za javnost–baza podataka):	*http://europa.eu/newsroom/index_en.htm*
Institucije i tijela EU	*https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies*
Kontakt – pitanja o EU	*http://europa.eu/contact/index_hr.htm*
Proširenje	*https://ec.europa.eu/info/policies/eu-enlargement_en*
Službeni list EU	*https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html*
Sud pravde EU	*http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/*
TAIEX	*https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/tenders/taiex_en*
Ured za publikacije Evropske unije	*https://op.europa.eu/hr/web/about-us/who-we-are*
Višejezični pojmovnik EU	*https://op.europa.eu/hr/web/eu-vocabularies*
Zajednički praktični vodič Evropskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjen osobama koje učestvuju u izradi zakonodavstva Evropske unije	*https://publications.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/3879747d-7a3c-411b-a3a0-55c14e2ba732/language-hr*

LITERATURA

- „Abeceda prava Evropske unije”, © Evropska unija, 2017.
- © Europska unija, https://eur-lex.europa.eu, 1998. – 2020.
- Jedinstvena pravila za izradu propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17)
- Priručnik za usklađivanje propisa Bosne i Hercegovine s propisima Evropske unije, Direkcija za evropske integracije, Sarajevo 2005.
- Zajednički praktični vodič Evropskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjen osobama koje učestvuju u izradi zakonodavstva Evropske unije, © Evropska unija, 2015.
- Zajednički priručnik za oblikovanje i izradu akata koji se donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka Evropskog parlamenta, Vijeća i Komisije, izdanje iz januara 2018.

LISTA PRIMJERA

Primjer 1. Preuzimanje odredbe uredbe 14
Primjer 2. Preuzimanje odredbe direktive 15
Primjer 3. Preuzimanje odredbe odluke 16
Primjer 4. Preuzimanje odredbe preporuke 17
Primjer 5. Prečišćena verzija pravnog akta EU 18
Primjer 6. Kodificirana verzije pravnog akta EU 19
Primjer 7. Preinačena verzija pravnog akta EU 19
Primjer 8. Korelaciona tabela 20
Primjer 9. Obavezne odredbe 23
Primjer 10. Opcione odredbe 24
Primjer 11. Neprenosive odredbe 25
Primjer 12. Navođenje jednog člana pravnog akta EU 28
Primjer 13. Navođenje dva člana pravnog akta EU 29
Primjer 14. Navođenje pravnog akta EU s velikim brojem izmjena i dopuna 29
Primjer 15. Potpuno usklađene odredbe 34
Primjer 16. Djelimično usklađene odredbe 36
Primjer 17. Neusklađene odredbe. 38
Primjer 18. Neprenosive odredbe 40
Primjer 19. Navođenje oznake „nije preuzeto” 40
Primjer 20. Tabela usklađenosti kada je odredba propisa EU preuzeta u drugi bh. propis 41
Primjer 21. Tabela usklađenosti u slučaju izmjena i dopuna propisa 42
Primjer 22. Navođenje primarnog izvora prava EU 45
Primjer 23. Navođenje presude Suda EU. 45
Primjer 24. Popunjena tabela usklađenosti (navođenje teksta po stavovima) . . . 60
Primjer 25. Popunjena tabela usklađenosti (navođenje teksta po članovima) . . . 67
Primjer 26. Popunjena izjava o usklađenosti 73
Primjer 27. Izvod iz popunjene tabele za izvještavanje 75

LISTA SLIKA

Slika 1. Tabela stručnih termina 47
Slika 2. Početna stranica EUR-Lexa 48
Slika 3. Registar zakonodavstva 49
Slika 4. Registar zakonodavstva podijeljen na poglavlja. 49
Slika 5. Početna stranica EUR-Lexa i prozor za pretraživanje po broju dokumenta . 50
Slika 6. Kućica za pretraživanje po broju CELEX-a 50
Slika 7. Prikaz broja CELEX -a 51
Slika 8. Prikaz rezultata pretraživanja 52
Slika 9. Kartica „Tekst” i sadržaj četiri prozora: „Naslov i referenca”, „Jezici, formati i poveznica na SL”, „Višejezični prikaz” i „Tekst” 53
Slika 10. Prikaz sadržaja kartice EUR-Lex „Podaci o dokumentu” 54

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka

Bosne i Hercegovine, Sarajevo

340.137(497.6:4-672EU)

SMJERNICE za usklađivanje propisa Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije [Elektronski izvor] / [autorice Almedina Šabanović ... [et al.]. - El. knjiga. - Sarajevo : Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH, 2020

Način pristupa (URL): http://dei.gov.ba/dei/media_servis/publikacije/Archive.aspx?langTag=bs-BA&template_id=120&pageIndex=1. - Nasl. sa nasl. ekrana. - Opis izvora dana 10. 4. 2020.

ISBN 978-9958-786-34-1

1. Šabanović, Almedina

COBISS.BH-ID 29103110

EMBRACE EU DIVERSITY

Švedska Sverige

ISBN 978-9958-786-34-1